

LOKAAAL

De Vlaamse begroting 2009
door een lokale bril

**Zware pensioenva
voor lokale besturen**

Regelgeving ruimtelijke ordening
wijzigt drastisch

Blind voor Europa

Het hersteldecreet nu gecoördineerd in de gemeentecodex

Het decreet tot wijziging van het Gemeentedecreet werd aangenomen door het Vlaams Parlement en zal binnenkort worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. En hoewel de uitvoeringsbesluiten nog even op zich zullen laten wachten, zal u er eerder mee geconfronteerd worden dan u denkt, in alle aspecten van uw werking. U wil er onmiddellijk meer over weten om de nodige aanpassingen te kunnen doorvoeren? VWSG en Politeia zorgen ervoor dat u razendsnel en accuraat de goede informatie krijgt.

De Gemeentecodex

De Gemeentecodex werd volledig aangepast aan het hersteldecreet. Omdat nog niet alle bepalingen in werking zullen treden bij publicatie van het wijzigingsdecreet in het Staatsblad, hebben we een methode uitgewerkt die u toelaat steeds de geldende regeling toe te passen.

Het Gemeentedecreet gecoördineerd

Op gekleurde pagina's in de codex vindt u de volledig gecoördineerde versie van het Gemeentedecreet, inclusief hersteldecreet. Met andere woorden: wanneer alle bepalingen in werking getreden zullen zijn, wordt dit de definitieve regeling.

...maar het is nog niet zover

Omdat bij publicatie van het wijzigingsdecreet nog niet alle bepalingen in werking zullen treden, passen we de codex aan naargelang de verschillende data van inwerkingtreding bekend raken. De gewone, witte pagina's bieden u dus steeds de geldende regeling, de gekleurde bladzijden bevatten de toekomstige regeling. Op die manier heeft u steeds een perfect overzicht van wat op elk moment geldt, alsook wat het decreet uiteindelijk zal voorschrijven eenmaal alle bepalingen in werking getreden zijn.

De Gemeentecodex is losbladig. Zodra er nieuwe uitvoeringsbesluiten verschijnen met ingrijpende wijzigingen, passen wij de codex aan en bezorgen u de nieuwe informatie zo snel mogelijk, zowel op papier als op cd-rom.

Gecoördineerd, gecodificeerd, geannoteerd en extreem gebruiksvriendelijk: de Gemeentecodex zal eens te meer een onmisbaar instrument blijken voor wie zijn dagelijkse werking stap voor stap wil aanpassen aan het voortdurend wijzigende decreet.

Auteur: Marian Verbeek, stafmedewerker VWSG, i.s.m. Inforum

Prijs: VWSG-leden 99 euro**, niet-leden 119 euro**

Aanverwante publicaties

De Gemeentegids

Het Gemeentedecreet altijd op zak

De nieuwe editie van de gemeentegids volgt de werkwijze die we voor de codex hanteren: gekleurde bladzijden met het gecoördineerde Gemeentedecreet, en witte bladzijden met de op het moment van publicatie geldende regeling. Steek dit boekje de komende maanden alle dagen in uw boekentas, de kans is groot dat u het voortdurend nodig zal hebben.

Auteur: Marian Verbeek, stafmedewerker VWSG, i.s.m. Inforum

Prijs: VWSG-leden 25 euro*, niet-leden 29 euro*

Het Gemeentedecreet ontleed

Nieuwe editie n.a.v. hersteldecreet

De grote lijnen en de fijne kneepjes van het decreet worden door de stafmedewerkers van de VWSG haarfijn uitgelegd in deze pocket. Al wat u de komende maanden over het hersteldecreet moet weten, vindt u in deze beknopte gids. U hoeft zich dus voorlopig geen dure, academische publicaties aan te schaffen!

Auteur: stafmedewerkers VWSG

Prijs: VWSG-leden 21 euro*, niet-leden 25 euro*

Bestelkaart

- ..... ex. van **De Gemeentecodex**
 ..... ex. van **De Gemeentegids**
 ..... ex. van **Het Gemeentedecreet ontleed**

Ik wens de nieuwsbrief per mail te ontvangen
Mijn bestuur is lid van de VWSG: Ja Neen

Stuur of fax deze strook naar

Politeia, Ravensteingalerij 28, 1000 Brussel, fax: 02 289 26 19
of mail uw bestelling door via onze website: www.politeia.be

* Prijzen inclusief btw, exclusief verzendingskosten, geldig tot 01/03/2009.
Check voor exacte prijzen steeds onze website www.politeia.be

** Het betreft hier een losbladig werk. De aanvullingen worden mij toegestuurd aan 0,46 euro/blz., de cd-updates aan 29 euro tot schriftelijke wederopzegging.

Naam _____

Functie _____

Bestuur/Organisatie _____

E-mail _____

Tel. _____

Adres _____
_____
_____

Btw _____

Datum _____

Handtekening _____

Vijf jaar geleden waren er rond het Brusselse Schumanplein massa winkeltjes met Europese gadgets. Nu moest Lokaalfotograaf Bart Lasuy lang zoeken naar deze geschikte Europese blinddoek.

- 5 **Opinie:**
Waaizin in Dendermonde

KORT LOKAAL

- 6 Nieuws, print & web,
perspiraat, column

ORGANISATIE

- 12 De Vlaamse begroting 2009
door een lokale bril (1)
- 15 De pensioenval voor gemeenten
- 18 Twaalf gemeenten uit Leiedal
in een nieuw kleedje
- 20 Gebiedsgerichte werking geeft ook
moeilijk bereikbare Gentenaars een stem

FORUM

- 24 Twee jaar Gemeentedecreet:
welke vernieuwingen lukken, welke niet
- 26 De raadzaal van Heusden-Zolder
- 27 Lokale raad

WERKVELD

- 28 Interview met Hendrik Vos
'Gemeenten moeten van Europa
een prioriteit maken.'
- 32 Decreet ruimtelijke ordening:
twaalf grote wijzigingen
- 34 Klare kijk
- 35 Praktijk in Kortrijk
- 36 De donderdag van Steven Regelbrugge

WETMATIG

- 37 Berichten, boekbesprekingen
- 42 Agenda & Triljoen

DANIEL GEEBAERTS

12

De Vlaamse begroting door een lokale bril (1)

Elk jaar pluist Jan Leroy in twee afleveringen de Vlaamse begroting uit, want veel Vlaamse uitgaven zijn tegelijk inkomsten voor de gemeenten en OCMW's.

28

Interview Hendrik Vos: 'Gemeenten moeten van Europa een prioriteit maken'

'Mensen hebben een verkeerd beeld van Europa. Lokale besturen kunnen helpen om dat beeld bij te stellen door op een concrete en faire manier over Europa te communiceren,' zegt hoogleraar Europese politiek Hendrik Vos.

STEFAN DEWICKERE

LAVLAERTS

32

Decreet ruimtelijke ordening: twaalf grote wijzigingen

Er staan drastische wijzigingen op stapel voor de wijze waarop een gemeente haar ruimtelijk beleid kan invullen. In Lokaal leest u alvast de twaalf opmerkelijkste veranderingen.

NIEUW!

Handboek residentiële ouderenzorg – Beheer en beleid

Een publicatie van VVSG en VDOR i.s.m. Uitgeverij Politeia // Hoofdredactie: Elke Vastiau (VVSG), Ann Herpels en Jan De Moor (VDOR)

Voor al wie te maken heeft met het beleid en het dagelijks beheer van een rusthuis verschijnt nog dit jaar een handboek met alle nodige informatie. Een team van specialisten van de Vereniging van Directeurs van Openbare Rust- en verzorgingshuizen (VDOR) en van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) zorgt voor praktische en concrete antwoorden op vragen waarmee elke rusthuisdirecteur geconfronteerd wordt. Het spreekt voor zich dat ook de OCMW-secretaris en -ontvanger baat hebben bij deze overzichtelijke bron van informatie.

Het Handboek residentiële ouderenzorg biedt duidelijke overzichten, praktijkvoorbeelden, modellen die meteen bruikbaar zijn, checklists om voorbereid te zijn op de toets van de inspectie en nog veel meer.

Vragen over

- **Personeelsbeheer?** Alles wat u moet weten over de normen, de werkdrukmeter, recrutering, uurroosters, barema's, vorming, inspectie...
- **Financiering?** Alles over de Vlaamse en federale financiering en over de dagprijs. De huidige publicatie 'Financiering residentiële ouderenzorg' wordt in het nieuwe boek opgenomen.
- **Opnamebeheer?** Alles over opnamebeleid, wachtlijstbeheer, huishoudelijk reglement, opname-overeenkomst, inspectie...
- **Infrastructuur?** Alles wat u als rusthuisbeheerder moet weten over VIPA, nieuwe technologieën, huiselijkheid...
- **Boekhouding?** Alles wat u moet weten over balans- en resultaatrekening en budgethouderschap...
- **Veiligheid?** Alle noodzakelijke informatie over brandpreventie, voedselveiligheid, meldingsplicht epidemieën, crisiscommunicatie...
- **Benchmarking?** Alles wat u moet weten over de sectoranalyse, mogelijkheden tot individuele positionering...

Prijs (incl. cd-rom)

€ 79 (leden VVSG-VDOR) en € 99 (niet-leden)

OPGELET: De huidige publicatie 'Financiering residentiële ouderenzorg' wordt in het nieuwe boek opgenomen. Vanaf oktober 2008 zal die publicatie dus niet meer apart verkrijgbaar zijn. Wie geabonneerd is op 'Financiering residentiële ouderenzorg' krijgt het 'Handboek residentiële ouderenzorg' automatisch toegestuurd. Net als 'Financiering residentiële ouderenzorg' is het nieuwe handboek losbladig en wordt de inhoud aangevuld via de bijwerkingen **.

Bestelkaart

Politeia // Ravensteingalerij 28 // 1000 Brussel // Fax: 02 289 26 19 // Tel: 02 289 26 10. Of bestel via www.politeia.be // e-mail: info@politeia.be

- Ik heb al een abonnement op het 'Financiering residentiële ouderenzorg' en krijg het 'Handboek residentiële ouderenzorg' daardoor automatisch toegestuurd, maar ik bestel nog ..... extra exemplaren van het **'Handboek residentiële ouderenzorg'**, prijs leden VVSG en VDOR (incl. cd-rom): 79 euro, niet-leden 99 euro.**
- Ik heb geen abonnement op 'Financiering residentiële ouderenzorg' en bestel ..... exemplaren van het **'Handboek residentiële ouderenzorg'**, prijs leden VVSG en VDOR (incl. cd-rom): 79 euro, niet-leden 99 euro.**

Organisatie/bestuur: .....
Naam: .....
Functie: .....
Adres: .....
Tel. : .....
E-mail: .....

Datum en handtekening

** De bijwerkingen worden u automatisch toegestuurd tegen de prijs van 0,46 euro per pagina (update cd-rom: 29 euro) tot schriftelijke wederopzegging. Prijzen incl. BTW maar excl. verzendingskosten. Prijzen geldig tot en met 31 juli 2009. Kijk voor de exacte prijzen altijd op onze website www.politeia.be. Uw gegevens worden door ons in een bestand bijgehouden en niet aan derden doorgegeven. Overeenkomstig de Wet op de privacy heeft u inzage- en correctierecht.

Piet Van Schuylenbergh is directeur van de VVSG-afdeling OCMW's

Waanzin in Dendermonde

Vrijdagochtend 23 januari. Ik zou het in dit opiniestuk hebben over het stijgende aantal jonge leefloners en wat de OCMW's allemaal zouden kunnen doen als ze meer middelen konden inzetten op begeleiding. Dit sluit mooi aan bij het interview met Jan Vranken in het vorige nummer. Bovendien komen we er straks mee op radio en tv.

Maar dan meldt de website van de VRT-nieuwsdienst plots dat er zich een drama heeft afgespeeld in een kinderdagverblijf in Dendermonde. Ik ben tien jaar OCMW-secretaris in Dendermonde geweest, dus mijn oren spitsen zich automatisch als ik de naam van deze stad hoor. Het gaat over het OCMW-kinderdagverblijf Fabeltjesland, blijkt enkele minuten later. Mijn maag krimpt ineen. Afgrijzen bij de collega's, zoals bij iedereen.

'Ik ken deze kinderverzorgsters, ik was hun secretaris.'

In de loop van de dag wordt de gruwel almaar duidelijker. Een gek heeft een slachtpartij aangericht onder de kinderen en het personeel. De tol is zeer zwaar. Hulpverleners geven het beste van zichzelf om de slachtoffers op te vangen. Ik denk aan de ouders.

Niks is erger dan dit. Ik heb zelf drie kinderen. Hoe zou ik reageren als dit mij zou overkomen? Ik denk aan de personeelsleden die dit allemaal meemaken. De kinderen voor wie ze elke dag zorgen, worden voor hun ogen weggemaaid. Een collega wil de dader stoppen en bekoopt het met haar leven. Enkel worden zelf verwond. Ik ken deze kinderverzorgsters, ik was hun secretaris.

Ik denk aan de OCMW-voorzitter met wie ik destijds jaren samen aan de kar trokken. Ik denk aan de verantwoordelijke van Fabeltjesland; ik moet haar zeker bellen. Mijn gedachten gaan terug naar de opening van dit gebouw, zo'n vier jaar geleden. Een nagelnieuwe locatie, ingebed in een mooi park binnen een woonwijk, de jongste parel aan de OCMW-kroon. Een mooie samenwerking, want ook de buitenschoolse opvang van de stad en het consultatiebureau van Kind & Gezin huizen in hetzelfde gebouw. Onze kindercampus, zegt de voorzitter fier. Dit lijkt ineens allemaal voorbij. Voorgoed?

Hoe moet het nu verder? Ik weet het niet. Ik hoop dat Dendermonde de kracht heeft om hier overheen te komen, ook als de media-aandacht weggeëbd is en ouders, personeel en bestuur alleen staan met de pijn van de confrontatie met deze gruwel. Misschien is dat nog het ergste: het besef dat één gek in een vlaag van waanzin kan vernietigen wat jaren door zovele mensen werd opgebouwd en dat we daar als samenleving ongeveer niets aan kunnen doen. |

LOKAAL is het magazine en ledenblad van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw en verschijnt tweemaal per maand

Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel
T 02-211 55 00 • F 02-211 56 00

lokaal@vvsg.be
www.vvsg.be

Verantwoordelijk uitgever
Mark Suykens, directeur VVSG

Bladmanagement
Jan Van Alsenoy

Abonnementen
VVSG-leden: 80 euro, vanaf 10 ex. 67 euro; niet-leden: 150 euro
VVSG, Nicole Van Wichelen
T 02-211 55 43

Regie vacatures
VVSG,
Nicole Van Wichelen,
T 02-211 55 43

Regie advertenties
Cprojects&Advertising,
Peter De Vester,
T 03 326 18 92,
media@cprojects.be

Hoofdredactie
Marlies van Bouwel

Redactiesecretariaat
Inge Ruiters, T 02-211 55 44

Eindredactie
Marleen Capelle

Kernredactie
Pieter Plas, Inge Ruiters,
Jan Van Alsenoy, Marlies van Bouwel,
Bart Van Moerkerke

Columnisten
Johan Ackaert, Pieter Bos

Illustraties
Bart Lasuy, Stefan Dewickere, Layla Aerts (fotografen), Nix (cartoonist), Pol Despeghel (schilder)

Vormgeving
Ties Bekaert

Drukwerk
Schaubroeck (Nazareth)

Lokaal wordt gedrukt op het kringlooppapier Cyclus

VVSG-bestuur
Jef Gabriels, voorzitter
Sas van Rouveroi, voorzitter raad van bestuur
Theo Janssens, voorzitter afdeling OCMW's

Ondertekende artikelen verbinden alleen de auteurs. Reacties zijn welkom. De redactie zal deze naar eigen inzicht al dan niet opnemen, inkorten of er melding van maken. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, elektronische drager of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Met de steun van
Dexia en Ethias,
partners van de VVSG

Kleine daling in gemeentelijke belastingtarieven

In deze economisch onzekere tijden houden de meeste Vlaamse gemeenten de tarieven van hun aanvullende belastingen op hetzelfde niveau als vorig jaar. Stijgen mocht niet omwille van het Lokaal Pact, en voor forse dalingen is er op de meeste plaatsen geen ruimte.

De Vlaamse gemeenten halen gemiddeld ongeveer 80% van hun fiscale opbrengsten uit de aanvullende belasting op de personenbelasting (APB) en de opcentiemen op de onroerende voorheffing. De tarieven van beide belastingen zijn dus meteen ook een goede graadmeter voor de totale gemeentelijke fiscaliteit.

Het gemiddelde APB-tarief ligt in Vlaanderen dit jaar op 7,17%, een fractie minder dan de 7,18% van 2008. Eén Vlaamse gemeente heeft de APB opgetrokken. Het gaat om Herstappe, dat dit, ondanks het Lokaal Pact, mocht doen omdat het zo ontsnapt aan de bestraffing binnen het Gemeentefonds wegens 'te lage' tarieven. Tot 2001 rekende Herstappe zelfs helemaal geen APB aan, nu wordt dat 5%. In 2008 waren er nog 28 belastingverhogingen.

Er zijn in 2009 ook elf Vlaamse gemeenten (3,6%) die een tariefdaling voor de APB doorvoerden, hetzelfde aantal als vorig jaar. Overal elders, en dan hebben we

het dus over 96,1% van de gevallen, blijft de APB op hetzelfde peil als in 2008.

Nog enkele cijfers voor de statistici. De gewogen gemiddelde APB (waarbij rekening wordt gehouden met de grootte van de gemeenten) bedraagt in 2009 7,22%. Dat betekent dat door de band genomen grotere gemeenten een iets hogere APB aanrekenen dan de kleinere, al blijven de verschillen beperkt. Het mediaantarief – de aanslagvoet van de middelste gemeente wanneer we de 308 gemeenten rangschikken op basis van hun aanslagvoet – bedraagt al enkele jaren 7,5%. Er zijn verder drie gemeenten met 0% APB (De Panne, Knokke-Heist en Koksijde), terwijl het hoogste tarief op 9% ligt. Dat vinden we in Heuvelland, Kortesseem, Mesen, Riemst en Tielt-Winge. Houd er bij het vergelijken van de gemeentelijke tarieven rekening mee dat er grote verschillen bestaan tussen de belastbare inkomens in de Vlaamse gemeenten, wat meteen ook betekent dat de opbrengst van 1% APB sterk uiteen kan lopen.

In veel gemeenten worden belastingverhogingen onvermijdelijk in 2010.

De lokale sector is goed voor ruim de helft van alle investeringen in ons land. Zullen ze de volgende jaren hetzelfde peil kunnen aanhouden?

STEFAN DEWICKERE

TOT 13 MAART: OPROEP VLAAMSE MONUMENTENPRIJS

De Vlaamse Monumentenprijs bekroont elk jaar een persoon, een privé- of een openbare instelling voor een recente realisatie met belangrijke verdiensten op het vlak van monumentenzorg, landschapszorg of archeologie. De winnaar van de prijs ontvangt een bedrag van 12.500 euro. Bijzondere aandacht gaat naar duurzame realisaties met verdiensten in verband met hedendaagse omgang met het onroerende erfgoed, met een brede ontsluiting, met goed beheer en interactie met andere beleidsdomeinen zoals cultuur, ruimtelijke ordening en leefmilieu.

→ www.onroenderfgoed.be

Onroerende voorheffing

De situatie bij de OV verschilt niet echt van die van de APB. Ook hier is er een zeer beperkte daling van het gemiddelde tarief: van 1334 naar 1333 opcentiemen. Voorts is er opnieuw één gemeente met een stijging (Bilzen), maar dat heeft te maken met het opvangen van een door de rechtbank vernietigde bedrijfsbelasting. We zien ook acht tariefdalings, wat betekent dat de overgrote meerderheid van de Vlaamse gemeenten (97,1%) de aanslagvoet dit jaar op het niveau van 2008 houdt. Een weging op basis van het aantal inwoners levert een gemiddelde van 1348 opcentiemen op, dus ook hier is er een licht positief verband tussen de grootte van een gemeente en de aanslagvoet. De mediaan bedraagt sinds 2007 1300 opcentiemen. Tot slot nog iets over de uitersten. Vier gemeenten (Aartselaar, Dessel, Kapellen en Wommelgem) heffen niet meer dan 700 opcentiemen. Aan het andere uiteinde vinden we de gemeenten Alveringem en Diksmuide met een tarief van 2250 opcentiemen. Ook hier is 'fiscale armoede' een

belangrijke verklaringsbron voor de vastgestelde verschillen.

En 2010?

Het is momenteel koffiedik kijken hoe de tarieven de komende jaren zullen evolueren. Er zijn wel wat besturen die de aanslagvoeten intussen voor de rest van de bestuursperiode hebben vastgelegd. Maar de VVSG kreeg ook signalen dat, tenzij er op korte termijn echt een grondige herfinanciering van de gemeenten zou komen, belastingverhogingen in 2010 op vele plaatsen onvermijdelijk worden om het wettelijk verplichte begrotingsevenwicht te bewaren en tegelijkertijd de investeringen op peil houden. Het is trouwens opmerkelijk dat de laatste weken veel partijen hiervoor uitdrukkelijk naar de lokale besturen kijken. Een Vlaams of federaal relanceplan verliest immers veel kracht wanneer gemeenten, OCMW's en andere lokale spelers hun investeringen moeten terugschroeven. De lokale sector is nu eenmaal goed voor ruim de helft van alle investeringen die in ons land gebeuren.

Jan Leroy

Start aanspreekpunt AGB's binnen de VVSG

Op 22 januari werd op de zetel van de VVSG het Aanspreekpunt AGB's voorgesteld. Dit aanspreekpunt verzamelt autonome gemeentebedrijven onder een aparte koepel binnen de VVSG. Het is de bedoeling dat deze AGB's sterker staan op inhoudelijk vlak (door ervaringsuitwisseling en informatieverstrekking),

op het vlak van belangenbehartiging (erkenning van hun specifieke rol in het Vlaamse lokale landschap) en op het vlak van ondersteuning (via een eigen aanspreekpunt binnen de VVSG). Leden maken ook deel uit van een overlegforum dat op geregelde basis zal bijeenkomen, krijgen exclusief toegang tot een

aparte deelsite en ontvangen de laatste verzelfstandigingsnieuwtjes via een eigen nieuwsbrief. Op dit moment zijn er al zeventien autonome gemeentebedrijven lid. Maar uiteraard staat de deur open voor andere AGB's.

David Vanholsbeek

→ agb@vvsbg.be

**TOT 14 MAART:
NEEM DEEL AAN DE DIGITALE WEEK 2009**

De digitale kloof is een wijdverspreid fenomeen in de samenleving. Het Vlaams Steunpunt Nieuwe Geletterdheid (VSNG) plaatst met de Digitale Week elk jaar de digitale kloof in de kijker met een waaier aan ict-initiatieven, een sensibilisatiecampagne en studiedagen in het Vlaamse en federale Parlement. Ook lokale besturen spelen een belangrijke rol tijdens de Digitale Week van 28 maart tot en met 3 april. Steden en gemeenten kunnen zelf een activiteit organiseren waarbij het concept e-government op een concrete manier centraal staat of activiteiten van derden in de eigen gemeente of stad ondersteunen. Het VSNG zorgt hierbij voor de nodige regionale promotionele ondersteuning.

→ www.digitaleweek2009.be

► **Online:
Checkdoc en Doc Stop**

De internetsite www.checkdoc.be stelt professionelen overal ter wereld in staat om na te gaan of een Belgisch identiteitsdocument dat in het kader van een transactie wordt voorgelegd, wel degelijk is uitgereikt en niet bekend staat als verloren, gestolen, verlopen of ongeldig. De standaardgebruiker is de autoverhuurder, de bank of de kredietinstelling, de hotelsector, de notaris, de handelaar. Registratie is wel verplicht. Checkdoc doorzoekt het Rijksregister en de databank van de paspoorten op basis van het identificatienummer van het voorgelegde document. Binnen enkele seconden ontvangt de gebruiker een antwoord. Hierdoor kan hij een veiligere beslissing nemen. Via de checkdoc-site vinden burgers ook informatie over Doc Stop: een helpdesk waaraan men via het gratis nummer 00800 2123 2123, van eender waar en 24 uur op 24, het verlies of de diefstal van zijn Belgische identiteits- of reisdocumenten kan melden en deze ook onmiddellijk kan laten blokkeren. ....
www.checkdoc.be

► **Handboek veilig ontwerp en beheer**

Sociale veiligheid is een belangrijk aandachtspunt bij het ontwerpen en beheren van buitenruimten, gebouwen en woningen. Dit handboek uit Nederland helpt opdrachtgevers, stedenbouwkundigen, (landschaps)

architecten, bouwers en beheerders zich te verplaatsen in het gebruik en de beleving van gebruikers. Het geeft uitgebreide

achtergrondkennis over sociale veiligheid en een samenvatting van de meest gebruikte methodieken en instrumenten, geïllustreerd met voorbeelden.

.....
I. Luten (ed.), *Handboek veilig ontwerp en beheer: sociale veiligheid in buitenruimten, gebouwen en woningen*, uitgeverij TOH, Bussum, 29,90 euro

300.000

In 2007 telden alle Vlaamse gemeenten samen 300.573 inwijken. Dat betekent dat 5% van de bevolking in 2007 in een andere Vlaamse gemeente is gaan wonen of inweek van een ander gewest of land. In verhouding het grootste aantal inwijken is er in Drogenbos, Kraainem en Zaventem (meer dan 8%), wellicht te verklaren door de nabijheid van Brussel. Het minste inwijken waren er in Poperinge, Kinrooi, Tongeren (minder dan 3,3%), Herstappe kende 1 inwijing (1,2%).

Bekijk de toestand in uw eigen gemeente op www.lokalestatistiek.be

Een mentorproject voor rusthuisdirecties

De VVSG heeft een pool van ervaren rusthuisdirecteurs samengesteld die zij als mentor ter beschikking wil stellen van de directeurs van de openbare woonzorgcentra. Hiermee wil zij zowel de beginnende als de meer ervaren directeur de nodige managementondersteuning geven en de ervaringsdeskundigheid van oudere directeurs valoriseren.

Als directeur van een openbaar woonzorgcentrum kon ik slechts goed functioneren dankzij de steun van mijn medewerkers, de OCMW-secretaris, de ontvanger, de personeelsdienst en vooral mijn collega's van de Vereniging van Directeurs van Openbare Rust- en verzorgingshuizen (VDOR). Twee personen hebben hierbij een zeer bijzondere rol gespeeld. De eerste is een collega van een naburig OCMW-woonzorgcentrum die mij dadelijk na mijn indiensttreding opbelde en mij in de sector introduceerde. Ik kon in deze beginperiode met al mijn vragen bij haar terecht. Dankzij de steun van deze mentor of meter kon ik snel volwaardig functioneren. Haar taak- en persoonsgerichte bijstand hield onder meer het volgende in: opvangen, voorstellen aan collega's, informeren over regelgeving en organisatiecultuur, en praktische en directe ondersteuning bij de taakuitvoering. De tweede persoon was een familielid

van een vrijwilliger van ons woonzorgcentrum. Hem leerde ik tien jaar later kennen. De man was een gepensioneerd manager van een groot Amerikaans bedrijf. Ik vroeg hem of hij elke week een uurtje wou langskomen om met mij te spreken over de problemen waarmee ik bij de uitoefening van mijn functie werd geconfronteerd. Deze gesprekken waren een openbaring omdat ze plaats konden vinden in een veilige sfeer van wederzijds vertrouwen en discretie. Ik kon in alle openheid mijn twijfels uiten en hem zaken toevertrouwen die je zelfs niet aan een goede collega kwijt kunt. Ik was ook bereid om zeer kritisch naar mijn functioneren te kijken, iets wat met een formeel diensthoofd minder evident is.

VVSG-mentorproject

De directeur die graag een beroep wil doen op de begeleiding van een dergelijke mentor moet een korte motivatiebrief schrijven. Het is namelijk van cruciaal belang

dat hij zelf zeer bewust voor deze ondersteuning kiest. Op basis van de behoeften van de kandidaat wordt een mentor met een passend profiel voorgesteld. In een kennismakingsgesprek tasten mentor en kandidaat de mogelijkheden af. Ze beslissen samen of ze met elkaar in zee gaan.

Het mentorschap zelf omvat zes sessies, persoonlijke gesprekken van twee uur die doorgaan in de voorziening van de begeleide directeur. Deze sessies worden gepland over een periode van zes tot negen maanden. Mentor en directeur spreken zelf data en uren af. Van elk gesprek, dat schriftelijk wordt voorbereid, wordt een verslag gemaakt. Gezien het grote belang van de vertrouwelijkheid worden alleen deze gegevens waarvoor de directeur zelf toestemming heeft gegeven, aan het hoofd van het personeel doorgegeven. In gezamenlijke afspraak kan het mentorschap op elk moment worden stopgezet. Mentor en directeur kunnen ook afspreken om de samenwerking voort te zetten na de eerste zes sessies.

Robert Geeraert

→ robert.geeraert@vvs.be

TOT 20 MAART: MEER SUBSIDIES VOOR PROJECTEN VERENIGINGEN ONROEREND ERFGOED

Vlaams minister voor Onroerend en Varend Erfgoed Dirk Van Mechelen trekt de subsidies voor educatieve of sensibiliserende projecten op tot 20 x 2500 euro voor vrijwilligersverenigingen en 10 x 10.000 euro voor Vlaamse en Brusselse professionele erfgoedverenigingen. De subsidie van 2500 euro is voorbehouden voor verenigingen die uitsluitend met vrijwilligers werken. Erfgoedverenigingen met een rechtsstatuut en bezoldigd personeel kunnen een dossier indienen voor een subsidie van 10.000 euro. De subsidie kan alleen voor op stapel staande projecten worden aangewend en moet een essentiële bijdrage leveren tot de realisatie van het project. De eigen inbreng bedraagt minstens 10% van de projectkosten.

→ www.vcmcontactforum.be

Thuiszorgprojecten 2008 eindelijk gekend

Het volledige overzicht van goedgekeurde gesubsidieerde projecten thuiszorg werd in januari bekend gemaakt. De dagverzorgingscentra van de OCMW's van Leopoldsburg en Blankenberge ontvangen subsidies om een optimaal veiligheidsbeleid in te voeren (zoals het gebruik van medicatie of fixatiemiddelen) ten aanzien van personen met dementie in erkende dagverzorgingscentra, met maximaal respect voor de integriteit van de persoon. Het OCMW van Heusden-Zolder en dat van Kalmthout ontvangen subsidies voor het verfijnen van de kwaliteit van zorgverlening door erkende thuiszorgvoorzieningen aan kansarme gezinnen door het ontwikkelen en toepassen van methodieken gericht op een maximaal doelgroepbereik en doelgroepbehoud. Deze kansarme gezinnen onderscheiden zich van andere gezinnen op minstens drie van volgende domeinen: maandinkomen van het gezin, arbeidssituatie, ontwikkeling, opleiding, huisvesting en gezondheid.

Elke Verlinden

→ Een overzicht van de goedgekeurde projecten is te vinden op www.zorg-en-gezondheid.be, knop zorgaanbod, info voor zorgaanbieders, thuiszorg, projecten

De nieuwe VVSG-wijzer is uit. Omdat besturen zichzelf professionaliseren en hun dienstverlening naar topkwaliteit willen voeren, vertalen de VVSG-stafmedewerkers actuele ontwikkelingen in bruikbare informatiepakketten en koppelen ze aan trendsettende praktijken. In de VVSG-wijzer kunt u het hele

VVSG-aanbod van vormingen en studiedagen terugvinden voor de eerste helft van 2009.

Mattie Jacobs

→ www.vvsg.be, bestellen via cindy.desutter@vvsg.be

TOT 1 APRIL: SUBSIDIES VOOR STRATEGISCHE PROJECTEN RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN

De Vlaamse overheid stelt in totaal 2,6 miljoen euro financiële steun ter beschikking voor projecten van publieke organisaties (of in PPS) die een ruimtelijk planningsproces uitvoeren op bovenlokaal niveau zoals een stationsomgeving of de versterking van de natuurlijke structuur. Van het project moet een voorbeeld- en signaalfunctie uitgaan voor vergelijkbare gebieden. Meerdere functies zoals wonen, werken en recreatie moeten in het projectgebied voorkomen.

→ www.ruimtelijkeordening.be (strategische projecten)

► Sociale en fiscale spelregels voor kunstenaars

Kunstenaars en hun opdrachtgevers worstelen regelmatig met vragen over sociale zekerheid en fiscaliteit. Vaak zijn zij ook in het buitenland actief. Onder welk socialezekerheidsstelsel valt de kunstenaar die ook in het buitenland werkt? Hoe zit het met de buitenlandse inkomsten, waar moet de kunstenaar

deze aangeven en waar en hoe wordt hij erop belast? Welk btw-stelsel is dan van toepassing? Het uitgebreide vademecum *Sociale en fiscale spelregels voor kunstenaars* biedt een antwoord op deze en vele andere vragen over de desbetreffende reglementering voor kunstenaars en opdrachtgevers, actief in België en in onze buurlanden. Ook de nieuwe regeling 'fiscaliteit auteursinkomsten' werd in het boek verwerkt.

.....
G. Souvereyns, E. Vanheusden (eds.), *Sociale en fiscale spelregels voor kunstenaars*, uitgeverij UGA, Kortrijk, 58 euro

► Het administratief beroep

Wanneer een administratieve overheid een beslissing neemt die een burger raakt, hoeft deze het daar niet altijd mee eens te zijn. Op grond van algemene beginselen en wetteksten heeft de burger de mogelijkheid om deze beslissingen te betwisten bij

diezelfde of hogere overheden. Het administratief beroep is in België een belangrijke schakel in de rechtsbescherming van de burger tegen het

optreden van de overheid. In dit boek spreken de auteurs de mogelijkheden tot administratief beroep in de meest belangrijke en frequent voorkomende rechtsdomeinen, onder meer ook in tuchtzaken volgens het nieuwe gemeentedecreet. Naast inzichtelijke praktijkvoorbeelden biedt het werk een overkoepelende uitwerking van de algemene beginselen van het administratief beroep. Het is voorzien van een uitgebreide bibliografie en een exhaustief trefwoordenregister.

.....
K. Wauters (ed.), *Het administratief beroep*, uitgeverij Maklu, Antwerpen/Apeldoorn, 65 euro

“Bij een opdeling van Vlaanderen in 25 stadsgebieden kunnen de bestaande gemeentestructuren en het lokale verenigingsleven verder hun sociale rol blijven vervullen. In een dergelijk scenario moet ook het provinciebestuur verdwijnen.”

Federaal minister van Ondernemen en Vereenvoudigen **Vincent Van Quickenborne** (Open VLD) steunt het voorstel van VoKa voor nieuwe gemeentefusies – Het Nieuwsblad 15/1

“Dit doet mij denken aan de middeleeuwen toen Maria van Bourgondië van Brugge naar het bos van Wijnendale trok waar ze ging paardrijden.”

Vlaams minister **Hilde Crevits** (CD&V) wil niets weten van nieuwe gemeentefusies binnen de Brugse regio – Het Nieuwsblad 20/1

“In Brugge rammelt een fiets binnen de kortste keren uit elkaar. De binnenstad is door de Unesco erkend als Werelderfgoed. Maar de kasseien zijn geen historisch erfgoed. Ze zijn niet eens middeleeuws. We gaan in het kader van Brugge-Werelderfgoed toch ook niet de rioleringen afschaffen en de straatverlichting weghalen?”

Brugs gemeenteraadslid **Rita Brauwerts** (Groen!) – De Standaard Online 26/1

“In de jaren tachtig wilde iedereen wegvlugten uit die grauwe, vuile, stinkende stad. We droomden van Brugge. Nu is dat andersom, Gent is een leefbare stad geworden. Dat bewijst dat een stadsbestuur een stad kan maken of kraken.”

Bernard Tuypens van vastgoedkantoor Center Office te Gent – Het Nieuwsblad 22/1

“We moeten spreken met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Meer geld geven aan het Gemeentefonds, dat kunnen we niet. Wat kan wel? Dat moeten we onderzoeken.”

Vlaams vice-minister-president **Frank Vandenbroucke** (SP.A) erkent dat Vlaamse investeringen worden tenietgedaan doordat de gemeenten hun eigen investeringen afremmen – De Standaard 23/1

Begeleiding dienst Lokale Economie en uniek loket voor ondernemers

STEFAN DEWICKERE

Samen met de VVSG leidt u ondernemers vlot doorheen uw administratie.

Uw gemeente wenst een dienst Lokale Economie op te zetten of plant binnenkort de aanwerving van een ambtenaar Lokale Economie? U wilt de aanvragen van ondernemers sneller en eenvoudiger behandelen doorheen uw gemeentelijke administratie of denkt eraan de dienstverlening voor ondernemers te verbeteren met een gemeentelijk loket voor ondernemers?

Als u niet weet hoe u hieraan te beginnen of als u graag externe ondersteuning krijgt om dit proces op gang te trekken en te houden, dan biedt de VVSG u met de steun van de Vlaamse overheid en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) begeleiding op maat. Samen met uw gemeente bekijken we welke

problemen u ervaart en hoe we die samen kunnen oplossen. We vertrekken van een inventarisatie van uw lokale economische beleid en uw bestaande dienstverlening voor ondernemers en werken op basis hiervan een dienstverleningsconcept uit, op maat van uw specifieke lokale situatie. De VVSG begeleidt het proces en zet u op weg om

de grootste hindernissen te overwinnen en de verschillende kansen optimaal te benutten. Er is ook aandacht voor wie al actief is in de lokale economie. Het aanbod geldt vanaf maart 2009.

Pieter Van Sande

→ pieter.vansande@vvsg.be

OPROEP: 1 MILJOEN BOMEN VOOR VLAANDEREN

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen steunt de actie van de Verenigde Naties om 7 miljard nieuwe bomen in de wereld te planten. Met haar campagne wil de vereniging zelf 1 miljoen nieuwe bomen in Vlaanderen planten. Bedrijven en organisaties met een groen hart zijn bereid 5 euro per boom te betalen om een plantactie te mogen organiseren. Omdat ze zelf geen grond hebben, zoeken de organisatoren landeigenaars. De vereniging regelt de grondbewerking, de subsidie- en vergunningaanvraag, het beplantingsplan, het plantgoed en de plantactie.

→ www.1miljoenbomen.be

Installeren en activeren van eID-kaartlezers

De installatie en het eerste gebruik van de eID en de kaartlezer veroorzaakten zelfs bij computerdeskundigen nogal eens kopzorgen. Daarom lanceerde Fedict eind vorig jaar een handig hulpmiddel. Het Quick Install-programma moet de problemen in de meeste gevallen verhelpen. Het is een gratis programma dat een controle doet van al dan niet bestaande installaties, deze eventueel verwijderd en voor een

STEFAN DEWICKERE

Een gratis programma zorgt voor een vlekkeloze installatie.

vlekkeloze installatie van de eID-kaartlezer en bijbehorende middleware zorgt.

Het is zinvol dat ook

gemeentelijke websites een link naar deze toepassing zouden leggen, zodat de eigen gemeentelijke e-loketten die gebruik maken van de eID, beter benut worden.

Herman Callens

→ eid.belgium.be, knop eid Quick Install, apart voor pc, Mac en Linux

7 juni 2009: verkiezingen

Op 15 januari ging de officiële website met betrekking tot de Europese en Vlaamse verkiezingen van 7 juni online. U vindt hier alle nuttige informatie, richtlijnen en de kalender bij elkaar. Bij de links staan onder andere de resultaten van de vorige verkiezingen.

Herman Callens

→ www.ibz.rrn.fgov.be, knop verkiezingen

De wereld in het dorp

Ik woon in wat sociaal-geografen gemeenzaam omschrijven als een banlieue-gemeente, op een goede vijftien kilometer van de Grote Markt van onze hoofdstad en twaalf kilometer van die van mijn provinciehoofdplaats. Dit genre gemeenten combineert een vrij groene morfologie met een economische oriëntatie (arbeid en diensten) op de stad. Sommigen bestempelen zulke nederzettingen vaak oneerbiedig, maar niet geheel ten onrechte, als slaap- en/of verkavelingsgemeenten. Bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen voerde een partij campagne met de slagzin *Geen stad in het dorp*. Daarmee appelleerde ze aan het melancholische 'Mijn dorp, ik weet nog hoe het was...'-gevoel dat Wim Sonneveld 35 jaar geleden prachtig vertolkte, maar speelde ze ook sterk in op tal van negatieve associaties met het begrip 'stad'.

Uit de verkiezingsfolders kon ik niet afleiden welke concrete dreigingen uit de stad prioritair het hoofd moet worden geboden. In de beeldvorming beschikbare steden blijktbaar over een uitgebreid arsenaal van middelen om de brave mensen van den buiten de stuipen op het lijf te jagen. De stedelijke dreiging wordt daarin doorgaans zonder veel nuance voorgesteld als een amalgaam bestaande uit onveiligheid, ruimtelijke wanorde, anonimiteit en onaangepaste vreemdelingen. Geen wonder dus dat de slagzin van die ene partij aanstekelijk werkte, zoals trouwens bleek uit de verkiezingsuitslag. Dat steden ook bronnen zijn van maatschappelijke en culturele experimenten en innovaties, wordt daarbij gemakshalve snel over het hoofd gezien. En evenmin wordt de vraag gesteld naar de haalbaarheid, laat staan de wenselijkheid, van een terugkeer naar de vermeende besloten dorpsgemeenschappen van weleer, waar begrippen als pluriformiteit en toleran-

tie niet in de woordenboeken stonden. Voorts ontbreekt ook het minste begin van bewijs van het realistische karakter van het idyllische beeld dat van gemeenten als de mijne wordt geschilderd. Mensen zouden daar zeer vriendelijk, persoonlijk en behulpzaam zijn. Tijdens mijn weekendwandelingen reageert in het beste geval een derde van mijn mededorpingen met een vriendelijke glimlach wanneer ik hen begroet. Ik weet het: het is geen hoogstaande wetenschap, maar toch... Maar ook in Sinaai kon blijkbaar niemand voorspellen tot welk onheil een mede-inwoner in staat was.

Ons platteland is al lang verstedelijkt. Slogans als *Geen stad in ons dorp* zijn inhoudsloos geworden. Overigens, vandaag klopt de hele wereld aan onze stadspoorten en gemeentegrenzen. De reacties op het geweld in Gaza zijn in die optiek veelbetekenend. Waar tot voor een aantal jaren Brussel en Antwerpen blijkbaar de enige fora waren om te protesteren tegen oorlogsgeweld, registreerden we de voorbije maanden en weken in zowat elke provinciehoofdplaats betogingen en andere acties tegen de bittere oorlog in Gaza (een gebied dat even groot is als twee derde van onze kustgemeenten). Tot voor kort verbonden we in onze steden het begrip 'zinloos geweld' met een extreem gewelddadig incident binnen de stadsgrenzen zelf. Vandaag nemen stedelingen het op voor de slachtoffers van het gratuite geweld in Gaza. Meer: wie op die zwarte vrijdag in januari de VRT-website aanklikte, kon op een en dezelfde pagina naast de uitvoerige berichtgeving over het bloedbad in Dendermonde lezen dat een derde van de slachtoffers in Gaza kinderen waren. Dendermonde en Gaza liggen dan toch niet zo ver van elkaar. Leve onze steden waar dit besef groeit. Graag deze stedelijkheid in mijn dorp. |

De Vlaamse begroting 2009 door een lokale bril (1)

DANIEL GEERAERTS

Het Vlaamse Parlement werkte eind 2008 zijn laatste begroting af. In juni zijn er immers verkiezingen. Veel Vlaamse uitgaven zijn tegelijk inkomsten voor de gemeenten en OCMW's. De VVSG zocht het allemaal voor u uit.

De resultaten leest u in dit en het volgende nummer. **JAN LEROY**

Het Gemeentefonds krijgt er net als de voorbije jaren 3,5% bij. In de loop van vorig jaar was er tijdelijk wat opschudding omdat door de hoge inflatie het Gemeentefonds uitgedrukt in koopkracht dreigde te zakken. Ondertussen is het inflatiecijfer van december 2008 bekend (2,63%), waardoor er toch nog een reële groei overblijft voor het Gemeentefonds als geheel. Met de verwachte prijsafkoeling de komende tijd, zou dat ook in 2009 geen probleem mogen zijn. Dat betekent echter helemaal niet dat ook individuele besturen hun aandeel zien groeien, want dat hangt af van de speling van de diverse verdeelcriteria.

Minister Keulen ging vorig jaar niet in op de gemeentelijke vraag naar een sterkere stijging van het Gemeentefonds dan 3,5%. Hij vond wel dat de lokale besturen bij het aantreden van de volgende Vlaamse regering recht hebben op een ernstig

debat over hun herfinanciering. Daarin zal het Gemeentefonds in elk geval een plaats krijgen. Intussen gaf de minister trouwens de opdracht voor een onderzoek om ook de verdeelcriteria tegen het licht te houden.

Lokaal Pact

Sinds vorig jaar komt een deel van de compensatie voor de afgeschafte Eliaheffing via het Gemeentefonds naar de gemeenten. Het gaat in 2009 om 84,7 miljoen euro (+2%). Daarnaast hebben de gemeenten die zijn toegetreden tot het Lokaal Pact – en dat hebben ze alle 308 gedaan – recht op een aanvullende compensatie van 42 miljoen euro, of 17 miljoen euro meer dan vorig jaar. Toch bevat de Vlaamse begroting 2009 voor beide uitgaven geen kredieten. De goede kassituatie maakte het immers mogelijk om de middelen nog in de Vlaamse be-

groting 2008 op te nemen. Voor de gemeentelijke budgetten blijft het wel om ontvangsten van 2009 gaan.

Het Lokaal Pact hield ook in dat Vlaanderen voortaan als 'derde betaler' aan de gemeenten optreedt voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage, in de mate dat het machinepark van bedrijven vanaf 2009 wordt vernieuwd. Voor de eerste keer staat hiervoor nu 15 miljoen euro in de Vlaamse begroting. De economische malaise zou echter kunnen betekenen dat bedrijven innovaties even uitstellen tot ze wat meer zekerheid hebben over hun toekomstige orderboekjes. Voor de compensatie aan de gemeenten voor de vermindering van onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen (ook een uitvloeisel van het Lokaal Pact) is er in 2009 nog eens 1 miljoen euro beschikbaar.

Ook het Stedenfonds krijgt er in 2009 3,5% middelen bij. Het komt nu uit op 123,4 miljoen euro en is bestemd voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de dertien Vlaamse centrumsteden. Naast die dertien steden kunnen ook de zogenaamde provinciale steden een beroep doen op het stadsvernieuwingsfonds. Dat

Tegenover vorig jaar is er een verdrievoudiging van het budget om duurzame ontwikkeling bij lokale besturen te ondersteunen.

stijgt met 20,5% naar 12,9 miljoen euro. Het gemeentedecreet werd goedgekeurd in juli 2005 en in december 2008 kwam daar het OCMW-decreet bij. Beide vereisen de opzet van een externe audit. De Vlaamse overheid moet hiervoor het initiatief nemen, al zullen de lokale besturen mee moeten instaan voor de kosten. Voor zover we weten, staan die voorbereidingen nog nergens. In de Vlaamse begroting 2008 stonden er voor het eerst 190.000 euro loonkosten en 140.000 euro werkingskosten ingeschreven. Wellicht is hiervan niets gebruikt. In het budget 2009 vinden we opnieuw auditkredieten terug: wedden en toelagen (340.000 euro), informaticakosten (18.000 euro), werkingskosten (17.000 euro) en investeringen (13.000 euro). De begeleidende documenten bieden echter geen informatie over hoe men dit nu wil aanpakken.

Inburgering

Vlaams minister Keulen is ook bevoegd voor inburgering, en dus horen ook die kredieten bij bestuurszaken in de Vlaamse begroting. Voor allerhande projecten ter versterking van de inburgering is er 5 miljoen euro beschikbaar, even veel als in 2008. Voorts trekt Vlaanderen 14,5 miljoen euro uit (+6,9%) voor de ondersteuning van de integratie van minderheden. Het geld gaat onder meer naar de lokale integratiecentra in Gent en Antwerpen en de 39 gemeentelijke integratiediensten. Afgelopen jaar kwamen er trouwens tien integratiediensten bij in Vlaanderen. De middelen voor de financiering van de onthaalbureaus stijgen met 0,5% naar 31 miljoen euro.

Tot slot zijn er nog subsidies voor projecten die passen binnen het beleid voor etnisch-culturele minderheden (775.000 euro; +12,5%) en voor de aanleg van woonwagenterreinen (4,4 miljoen euro; +2,5%). De overige relevante kredieten voor bestuurszaken hebben we samengevat in een overzichtje. Daarbij valt vooral de forse daling op van de middelen voor de bouw van intergemeentelijke crematoria.

Fiscaliteit

Naast de derdebetalersregeling ten gevolge van de vrijstellingen voor de onroerende voorheffing door het Lokaal Pact

trekt Vlaanderen nog andere kredieten uit die eigenlijk deels met de gemeentelijke fiscaliteit te maken hebben. De uitgaven voor de inning van de onroerende voorheffing worden, zonder de personeelskosten, op 430.000 euro begroot (-95%). De forse daling heeft te maken met het feit dat de Vlaamse overheid het grootste deel van het werk nu in eigen beheer gaat doen. Wat overblijft zijn vooral kosten voor allerlei gerechtelijke procedures om de belastingen geïnd te krijgen. Het overgrote deel van de opbrengst is voor de

Duurzaam

Voor de ondersteuning van de duurzame ontwikkeling bij lokale besturen is er in 2009 200.000 euro beschikbaar, bijna een verdrievoudiging tegenover de oorspronkelijke begroting van vorig jaar. In 2008 kregen dertien projecten ondersteuning met dat geld.

Vlaanderen heeft, net als de federale overheid trouwens, ook al langer een traditie in de ondersteuning van het lokale Noord-Zuidbeleid. Daarvoor is er nu bijna 2,5 miljoen euro beschikbaar, een

De lokale besturen hebben bij het aantreden van de volgende Vlaamse regering recht op een ernstig debat over hun herfinanciering.

gemeenten, en in mindere mate voor de provincies. Toch rekent de Vlaamse overheid tot nu toe geen vergoeding aan voor het geleverde werk. Indirect is die vergoeding er natuurlijk wel, want de voorschotten die de gemeenten in de maanden juli tot en met december krijgen, komen een stuk later dan de inning van de onroerende voorheffing door de Vlaamse overheid zelf.

Ook de kosten voor de inning van de heffing op leegstand en verkrotting lopen terug. Die bedragen nu nog 802.000 euro voor woningen en 71.000 euro voor leegstaande bedrijfsruimten.

toename met 8,4%. De stijging heeft te maken met de blijvende interesse van de Vlaamse gemeenten.

Het internationale aspect zit natuurlijk ook in de middelen ter financiering van het kunststedenactieplan (823.000 euro; +2%) en van de investeringen in kusttoerisme (2,2 miljoen euro; +2,5%). In het budget van Toerisme Vlaanderen vinden we ook nog een krediet voor 'inkomensoverdrachten naar regionale en lokale overheden' van 466.000 euro. Daarnaast bestaan er nog andere financiële stromen voor toerisme tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten, maar de details

Overige belangrijke kredieten bestuurszaken

	2008*	2009
Uitgaven voor communicatie en sensibilisatie	86.000	87.000
Werking raad verkiezingsbetwistingen en tuchtzaken	94.000	97.000
Studiekosten regionale en lokale besturen	168.000	168.000
Subsidies projecten verbetering binnenlands bestuur	74.000	74.000
Subsidies vorming lokale mandatarissen en topambtenaren	384.000	384.000
Subsidies vorming lokale ambtenaren	372.000	372.000
Subsidies bouw intercommunale crematoria	1.107.000	622.000
Subsidies niet-beschermde kerkgebouwen	3.887.000	3.985.000
Subsidies gebouwen vrijzinnigen	431.000	443.000
Subsidies originele en innoverende projecten stedenbeleid	175.000	175.000
* Oorspronkelijke begroting		

ervan kunnen niet uit de begrotingsdocumenten afgeleid worden.

Economie

Zeer opvallend dit jaar is de sterke stijging van de middelen voor de aanleg van bedrijventerreinen. Via het Fonds voor het Flankerend Economisch Beleid (Hermesfonds) gaan die van 27,7 naar 41,4

van de lokale diensteneconomie (8,3 miljoen euro). Dat laatste bedrag is moeilijk vergelijkbaar met het krediet van 2008, omdat de middelen wat zijn herschikt.

Onderwijs

Gemeenten blijven belangrijke onderwijsverstrekkers. Toch kunnen we uit de Vlaamse begroting niet afleiden hoe-

het leerplichtonderwijs. In 2009 zijn er geen middelen van AGION meer voor het volwassenenonderwijs. Het budget dat in 2008 ter beschikking gesteld was, blijkt ondanks eerdere engagementen slechts een eenmalige maatregel.

Sommige salarissubsidies voor onderwijs stijgen in 2009 fors, vooral ten gevolge van de drievoudige indexaanpassing vorig jaar en enkele nieuwe voordelen voor het personeel (zoals hoger vakantiegeld). Voor het basisonderwijs is er 546,4 miljoen euro beschikbaar (+8,5%), voor het secundair onderwijs 307,1 miljoen euro (+3,1%), voor het deeltijdse kunstonderwijs 159,8 miljoen euro (+6,7%) en voor volwassenenonderwijs nog eens 63,8 miljoen euro (+0,8%).

De werkingsmiddelen voor het basisonderwijs nemen met 8,4% toe tot 84,1 miljoen euro. Daar komt nog een extra krediet bij dat om thesaurieredenen al in 2008 werd gebudgetteerd, maar eigenlijk betrekking heeft op 2009. Voor de basisscholen van het gesubsidieerde officiële onderwijs gaat het om 16,8 miljoen euro. In het secundair onderwijs stijgen de werkingsmiddelen met 26,5% tot 40,2 miljoen euro en in het deeltijdse kunstonderwijs groeien de werkingsubsidies met 4,6% naar 2,8 miljoen euro.

Tot slot zijn er nog subsidies voor lokaal onderwijsbeleid (2 miljoen euro) en komen er nieuwe middelen (4,8 miljoen

Voor de compensatie aan de gemeenten voor de vermindering van onroerende voorheffing voor energiezuinige woningen is er 1 miljoen euro beschikbaar.

miljoen euro. Daarnaast is er een krediet van 800.000 euro voor de ondersteuning van projecten 'ondernemingsvriendelijke gemeente'. De Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV's) kunnen in 2009 rekenen op 973.000 euro (+2,4%) voor hun werking en op 4,5 miljoen euro (+2,3%) voor de loonkosten. Via die weg worden ook de RESOC's ondersteund.

Werk

Al meer dan tien jaar blijft de financiering van de gesubsidieerde contractuelen in de gemeenten en OCMW's constant op 221,3 miljoen euro, dus zonder enige vorm van indexering. Eigenlijk is dat erg, want het betekent dat de lokale besturen een almaar groter deel van de loonkosten zelf moeten dragen. Berekeningen wijzen uit dat de extra lasten voor de werkgevers gestegen zijn met 38 tot 77%, afhankelijk van het niveau. De ondersteuning door de Vlaamse overheid groeit immers ook niet mee met andere voordelen die tegenwoordig aan de personeelsleden worden toegekend, zoals maaltijdcheques en een tussenkomst in de hospitalisatieverzekering. Dit dossier moet in elk geval opnieuw op tafel komen bij de volgende Vlaamse regeringsvorming, wanneer wordt gediscussieerd over de herfinanciering van de lokale besturen. Een extra argument hiervoor is het feit dat de werkgeversbijdragen voor contractanten vanaf 2010 met 2% gaan stijgen voor de ontwikkeling van een tweede pensioenpijler. Voorts zijn er nog middelen voor de financiering van de arbeidsduurvermindering in de openbare sector (14,1 miljoen euro; +15,1%) en voor de ondersteuning

veel middelen er naar het gemeentelijke onderwijs zelf gaan. Het gaat altijd om kredieten voor het 'officieel gesubsidieerd onderwijs', waartoe ook de provincies behoren. Toch gaat het gros van de middelen naar de lokale besturen, zeker wat het basisonderwijs en het deeltijdse kunstonderwijs betreft.

De alternatieve financiering voor schoolgebouwen staat ondertussen in de steigers, maar is formeel nog steeds geen feit. Momenteel onderhandelt de Vlaamse regering met Fortis Bank en Fortis Real Estate om tot een definitieve PPS-over-

De ondersteuning van het lokale Noord-Zuidbeleid neemt met 8,4% toe, tot bijna 2,5 miljoen euro.

eenkomst te komen. Mogelijk kunnen de eerste van de in totaal (netoverschrijdend) 211 geselecteerde projecten nog dit jaar van start gaan. De eerste ideeën voor deze alternatieve financieringswijze dateren trouwens al van de laatste jaren van de vorige Vlaamse bestuursperiode. De Vlaamse begroting kent AGION voor het geheel van het officieel gesubsidieerd onderwijs een zogenaamde vastleggingsmachtiging toe van 33,9 miljoen euro (+2,5%). 30,7 miljoen (90,43%) hiervan wordt gereserveerd voor het gemeentelijke onderwijs, waarvan 3,8 miljoen euro voor de prioritaire behandeling van renovatiedossiers met het oog op rationeel energiegebruik. Deze middelen zijn voorbehouden voor

euro) voor de financiering van 'duurzaam naar school'. In mei 2008 kregen 76 gemeenten de toezegging dat ze op een deel van de middelen zullen kunnen rekenen voor allerlei initiatieven die passen binnen 'duurzaam naar school'. Het is de bedoeling dat deze middelen de komende jaren nog stijgen.

Jan Leroy is VVSG-stafmedewerker
Gemeente- en OCMW-financiën

De bespreking van de overige onderdelen van de Vlaamse begroting 2009 leest u in het volgende nummer van Lokaal.

De situatie van de vele contractanten in gemeenten en OCMW's is ronduit onrechtvaardig.

De pensioenval voor de lokale besturen

Nu of nooit: 2009 wordt een cruciaal jaar om de betaalbaarheid van de pensioenen van het lokale overheidspersoneel te garanderen. Ten eerste zullen de reserves van de RSZPPO (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Plaatselijke en Provinciale Overheden) tegen het einde van dit jaar 2009 bijna volledig opgebruikt zijn. Alle betrokkenen – de lokale besturen, de vakbonden, de federale en de gewestelijke overheid – moeten zich dringend beraden over hoe het na 2009 verder moet. Ten tweede zijn vakbonden, werkgevers en Vlaamse overheid op 19 november 2008 overeengekomen om een tweede pensioenpijler voor het contractuele personeel op te richten. **MARK SUYKENS EN MARIJKE DE LANGE**

De pensioenreglementering zelf heeft het gat in de pensioenkas voor een deel veroorzaakt. Zo beschikken de meeste gemeenten niet over een collectief kapitalisatiestelsel maar over een omslagstelsel. Er is in economisch goede tijden geen kapitaal opgebouwd om aan te spreken in moeilijker tijden. Wel zijn er in de RSZPPO belangrijke reserves aangelegd die het begin van een aanvullend kapitalisatiestelsel zouden kunnen vormen.

Het principe in de overheidssector dat het pensioen als uitgesteld loon wordt beschouwd, leidt ook tot een hoge pensioenlast want het pensioen wordt gebaseerd op het gemiddelde van de wedde van de laatste vijf jaar van de loopbaan.

De vervangingsratio (de verhouding tussen het pensioeninkomen en het voormalige arbeidsinkomen, wat de inkomensval bij pensionering weergeeft) situeert zich rond de 66% (tegenover ongeveer 46% in de private sector).

Het principe van de perequatie van de overheidspensioenen heeft als gevolg dat elke loonsverhoging voor het actieve personeel ook een verhoging van de pensioenlast meebrengt. Tot voor 2007 was de perequatie gekoppeld aan de individuele graad van de gepensioneerde. Door de wet van 25 april 2007 is er een mildering van het effect van de perequatie: elke gepensioneerde met een rust- of overlevingspensioen zal genieten van een verhoging zoals

ze wordt opgemeten in een van de vijftien korven waartoe dat individuele pensioen behoort, de korven worden om de twee jaar herzien.

Veel personeelsleden gaan vroeger op pensioen, niet op 65, maar al op 60 jaar. Daardoor moet vijf jaar vroeger pensioen betaald worden (weliswaar een lager bedrag) en moet het stelsel vijf jaar bijdragen derven.

Daarnaast konden allerlei stelsels van verlof of afwezigheid worden gevalideerd voor de pensioenen (zoals loopbaanonderbreking, diverse stelsels van verminderde prestaties, arbeidsduurvermindering en arbeidsherverdeling), al mocht dit soms niet meer dan een vijfde bedragen van de werkelijk gepresteerde diensten. En dan zijn er nog de premies, uitkeringen en vergoedingen waarop geen bijdrage wordt ingehouden, ofwel omdat zij niet in aanmerking komen voor de berekening van het pensioen, ofwel omdat ze als overblijfsel uit het verleden nog steeds niet onderworpen zijn aan de socialezekerheidsbijdragen.

Door de fusies

Een tweede oorzaak voor het gat in de pensioenkas situeert zich specifiek in de fusieoperatie van gemeenten en de openbare ziekenhuizen en rusthuizen. Zestien van de veertig niet bij de RSZPPO aange-

sloten gemeenten hebben toch personeel dat voor de pensioenen aangesloten is bij de RSZPPO. Vroegere deelgemeenten van de nieuwe fusiegemeenten waren al aangesloten terwijl de nieuwe fusiegemeente niet is aangesloten (bijvoorbeeld Wilrijk in Antwerpen). Tegenover de pensioenen in die gemeenten staat geen of maar een kleine loonmassa. In feite zou hiervan een aparte groep binnen de RSZPPO ge-

loopbaanonderbreking gebeurt de tijdelijke vervanging door contractanten. Deze vervangingen kunnen van korte duur zijn, wat het geval is bij ziekte of bevallingsverlof. Maar bij loopbaanonderbrekingen of in het geval van verminderde prestatie kan een vervanging vijf tot tien jaar duren. Aan de vervanger worden dezelfde functionele taken toevertrouwd als aan de (vastbenoemde) titularis van de functie.

Naast de ontwikkeling van een tweede pensioenpijler moet ook een gemengd pensioen voor gemengde loopbaan jaren ingevoerd worden.

maakt moeten worden, want de nieuwe fusiegemeenten (niet aangesloten bij de RSZPPO) schuiven deze last door naar de andere gemeenten die wel bij de RSZPPO aangesloten zijn.

Een gelijkaardig fenomeen doet zich voor door de vele fusieoperaties van openbare ziekenhuizen met privéziekenhuizen. De lopende pensioenen worden doorbetaald, maar er staat geen loonmassa meer tegenover waarop een bijdragevoet geldt.

Ook de politiehervorming is niet neutraal voor de pensioenfinanciering van de lokale ambtenaren, bijna alle politiepersoneel is statutair.

Meer gepensioneerd, minder vastbenoemde ambtenaren

De derde oorzaak is fundamenteel en geldt voor alle besturen: het aantal gepensioneerd stijgt terwijl het relatieve aantal vastbenoemde ambtenaren daalt. De tewerkstelling van niet-vastbenoemden (contractanten en op proef benoemden) is uitgedrukt in *koppen* gestegen van 49,52% in 1993 tot 58,54% in 2007. De openbare centra voor maatschappelijk welzijn spannen de kroon met 75,19%, op de hielen gezeten door de gemeenten met 62,61%. Bij de intercommunales is 56,57% van het personeel niet-vastbenoemd, bij de provincies 41,05%. Enkel de politiezones vormen een uitschieter in de andere richting, met maar 5,58% niet-vastbenoemden.

In principe is de contractuele aanwerving de uitzondering. Dit is louter theorie, de feiten zijn wezenlijk anders. Allerlei mechanismen spelen hierbij een rol.

Statutairen die wegvallen (ontslag, pensioen, overlijden) worden vaak niet vervangen door statutairen. Zeker bij een

Het toewijzen van een contingent gescos aan de gemeenten en OCMW's heeft er in vele gevallen toe geleid dat formatieplaatsen van statutairen niet worden opgevuld. Voor gescos krijgen besturen immers premies en ze zijn flexibeler: in de Vlaamse lokale besturen gaat het om ongeveer 35.000 personeelsleden. In de begrotingen van de drie gewesten is er een bedrag van ongeveer 350 miljoen euro opgenomen aan premies voor de gescos van de lokale besturen. Daarenboven is er voor die gescos ongeveer 129 miljoen euro vrijstelling van werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (in feite ten laste van de federale schatkist).

Contractanten krijgen minder pensioen

Het groeiende aantal contractanten bij lokale besturen heeft niet alleen invloed op de financiering van de pensioenen van statutaire personeelsleden, maar doet ook vragen rijzen over de pensioenen van deze contractanten. Hierbij gaat het niet alleen om de financiering van deze pensioenen, maar ook om de vaststelling van de pensioenrechten.

Zo blijkt dat in de private sector (waar het pensioen van de werknemers op dezelfde wijze wordt berekend) steeds meer wordt

geïnvesteed in aanvullende pensioenen, wat ook door de federale overheid wordt gestimuleerd (wet op aanvullende pensioenen, 28 april 2003).

In vergelijking met de statutairen hebben deze contractanten een lager pensioen. De tendens van de laatste jaren om contractanten en statutairen zoveel mogelijk gelijk te schakelen (vakantiegeld, derde weddeschaal), brengt ook vragen met zich mee. Uit simulaties blijkt een duidelijk verschil in pensioenrechten als eenzelfde functie contractueel dan wel statutair wordt uitgeoefend. Dit komt omdat een ambtenarenpensioen berekend wordt op de laatste vijf jaar, de studiejaren meetellen, er een peregatie bestaat tijdens het pensioen en er geen maximumgrens voor het pensioen bestaat.

Maar is het billijk een tweede pensioenpijler te ontzeggen aan ruim de helft van het personeelsbestand die 'slechts' 40% van het salaris krijgt als pensionering, terwijl de andere kleine helft ruim 75% van het gemiddelde van het salaris van de laatste vijf jaar ontvangt? Is er sprake van gelijkheid als in de private sector de mogelijkheid bestaat werknemers een aanvullend pensioen aan te bieden? Maatschappelijk bekeken is de situatie van de vele contractanten in gemeenten en OCMW's ronduit onrechtvaardig. Het gaat om 40 tot 60% van de personeelsleden (inclusief de gescos). Voor een groot deel zijn dit laaggeschoolden en/of personeelsleden uit de niveaus E, D en C. Zij krijgen nu een pensioen op basis van de privéregeling (RVP-pensioen), dat zeker voor de lage salarissen erg laag is. De vervangingsratio bij vastbenoemden is bijna 66%, bij contractanten 46%. Voor veel van deze werknemers betekent dit reële armoede waarmee ze op pensioen gaan.

Tweede pensioenpijler

Omdat contractuele en statutaire medewerkers dikwijls hetzelfde werk verrichten en er een kloof tussen beide rechtsposities bestaat, werd in het sectorale

Antwerpen, 11 maart, VVSG-studiedag pensioenen: de toekomst verzilverd

Een studiedag met een stevig luik informatie over de huidige financiering van de pensioenen, scherpe probleemanalyses en concrete, becijferde toekomstscenario's en een debat met de vakbonden, de VVSG en de RSZPPO.

Inschrijven voor 4 maart op <http://congrescentrum.vvsg.be>, mailen naar linda.francx@vvsg.be of faxen 02-211 56 00

akkoord 2008-2013 een tweede pensioenpijler afgesproken. Dit aanvullende pensioen moet in principe gebaseerd zijn op minimaal 2% werkgeversbijdrage op de lonen van de contractanten. Lokale besturen kunnen boven op deze minimumsokkel voor iedereen nog iets extra's doen om het verschil tussen een contractueel en een statutair pensioen te verkleinen. In ieder geval wordt ernaar gestreefd de tweede pensioenpijler voor contractanten geleidelijk in te voeren vanaf januari 2010. De praktische uitwerking wordt toever-

trouwd aan een collectief systeem of een pensioenfonds in beheer van de Vlaamse lokale besturen samen met de vakbondsorganisaties. Elk lokaal bestuur moet de kans hebben volgens eigen kracht boven deze minimumsokkel uit te groeien. In elk geval is elk lokaal bestuur financieel verantwoordelijk voor de pensioenen van zijn contractanten.

Naast de ontwikkeling van een tweede pensioenpijler moet ook een gemengd pensioen voor gemengde loopbaanjaren ingevoerd worden. Wie contractuele jaren

presteerde krijgt een RVP-pensioen voor die jaren, de statutaire jaren geven recht op een overheidspensioen. Zo wordt een mechanisme afgeblokt om laattijdig in de loopbaan te benoemen omwille van het hogere statutaire pensioen. Voor de betrokken contractuele personeelsleden kan een deel van dit probleem opgevangen worden door de invoering van de tweede pijler.

Marijke De Lange is VVSG-stafmedewerker
Personeelsbeleid Gemeenten,
Mark Suykens is directeur van de VVSG

DE PENSIEN- PROBLEMATIEK IN LOKALE BESTUREN

De pensioenproblematiek in lokale besturen

In *De pensioenproblematiek in lokale besturen* leest u twee actuele studies over de pensioenproblematiek van de lokale besturen, naar aanleiding van de VVSG-studiedag *De toekomst verzilverd* op 11 maart 2009 in Antwerpen. Mark Suykens, directeur VVSG, beschrijft in een eerste tekst de stand van zaken: oorzaken van de falende pensioenfinanciering, prognoses en voorstellen van oplossingen. In de tweede tekst gaan Jan Geysen, administrateur-generaal van de RSZPPO en Ria Janvier, hoogleraar Universiteit Antwerpen, dieper in op de betaalbaarheid van de ambtenaren-pensioenen op het lokale bestuursniveau. Ondanks de onvermijdelijke complexiteit en techniciteit zijn de teksten verrassend leesbaar.

De pocket kost 25 euro voor VVSG-leden, niet VVSG-leden betalen 29 euro. U kunt de pocket bestellen op www.politeia.be of door een mailtje te sturen naar info@politeia.be. Wie naar de studiedag op 11 maart komt, krijgt de pocket gratis.

ADVERTENTIE

GOOSSENS SEBREGHTS JACQMAIN
advocaten

Gedeelde kennis is dubbele kennis

De beste manier om kennis te vergroten, is ze te delen met anderen. Daarom is ons kantoor georganiseerd in vakgroepen die elkaar overlappen. Resultaat: een vruchtbare kruisbestuiving die de kennis van onze advocaten telkens weer verruimt. En dat komt elke cliënt ten goede. Wilt u meer weten over onze aanpak? Neem eens een kijkje op onze website, of bel ons voor een afspraak.

Mechelsesteenweg 27
2018 Antwerpen
parking | Hemelstraat
telefoon | + 32 3 232 50 60
fax | + 32 3 232 30 50

www.gsj.be
e-mail | info@gsj.be

Twaalf gemeenten uit Leiedal in een nieuw kleedje

Dit artikel hoeft u niet te lezen. U kijkt beter ineens naar de websites van Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendelede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wevelgem en Zwevegem. **HERMAN CALLENS**

Een gemeentelijke website is op zich geen nieuws meer. Maar als Leiedal een nieuwe versie van de digitale regio Kortrijk (versie 4) voorstelt en daarmee in één klap twaalf gemeenten met een nieuwe website naar buiten komen, dán trotseren wij graag de ijzige koude van 9 januari om de presentatie in Marke bij te wonen.

Trendsetters

Net zoals de vorige keer levert de lancering van de nieuwe digitale regio Kortrijk een heleboel interessante nieuwigheden. Uiteraard stellen de nieuwe websites van de twaalf deelnemende gemeenten de gebruiker centraal. Er is afgelopen anderhalf jaar dan ook met man en macht aan gewerkt om al het Ambtenarees uit de websites te verbannen. Burgers kunnen online reageren op nieuwsberichten, na

registratie kunnen ze zich inschrijven voor gepersonaliseerde diensten die de komende jaren verder uitgerold zullen worden. Alles is erg eenvoudig te vinden, gemakkelijk te navigeren met veel beelden, de nodige kaartjes en een sterke band met web 2.0-toepassingen zoals Flickr, YouTube, Picassa en dergelijke. Het lijkt bovendien ook allemaal eenvoudig, bijna Facebook.

Community

Een gemeentelijke website gaat niet alleen over het gemeentebestuur, maar vooral ook over de gemeente zelf en de mensen die er wonen, werken, zich ontspannen, feesten. Zo komt het verenigingsleven uitgebreid aan bod. Verenigingen kunnen zichzelf uitgebreid voorstellen, maar via de cultuurdatabank ook hun aanbod

promoten. Bezoekers van de website kunnen ook zonder moeite reageren op tal van nieuwsitems. Ook in Kortrijk zijn er al gebiedssites voor Marke, Aalbeke, Bissegem, Sente en Kortrijk-centrum (met de blog van Berthiel de gebiedswerker).

Contextgerelateerde informatie

Zonder de bezoeker lastig te vallen met de achterliggende technologie bieden de websites netjes contextgevoelige informatie aan bij alle pagina's. Met andere woorden: je hoeft je niet meer suf te navigeren om een adres of een openingstijd van een of andere dienst te vinden. Alle informatie die je nodig hebt, staat netjes gegroepeerd. Een hele klus om dit voor elkaar te krijgen en waarschijnlijk nog een hele klus om dit ook zo te houden.

Boomstructuur

De ultieme boomstructuur om te navigeren zal wellicht nooit gevonden worden, maar de digitale regio Kortrijk slaagt er wel in deze dicht te benaderen: niet te weinig, niet te veel, helder gepresenteerd

bij het binnenkomen en netjes naar de achtergrond bij het verder surfen. Blijkbaar het resultaat van langdurig overleg tussen specialisten, deskundigen, technici en gebruikers.

En een productencatalogus

Wie zoekt, vindt de productencatalogus op de websites bij de A-Z-index. Hierin zijn de meer dan zevenhonderd producten en diensten met bovenop nog alle varianten terug te vinden. Maar eigenlijk heb je dit niet nodig en werkt de productencatalogus perfect in de achtergrond om op basis van goed navigeren of met de juiste zoektermen onmiddellijk die producten en diensten aan te bieden die verband houden met wat je zoekt. Die zoekmotor is trouwens 'gewoon' de zoekmotor van Google geïntegreerd in de website.

E-government: ander woord voor samenwerkende overheden

Een website is natuurlijk geen e-government, maar de websites van de digitale regio Kortrijk hebben er wel een aantal

kenmerken van: e-government staat immers voor *samenwerkende overheden* en dat is wat hier gebeurt. Samenwerking zowel binnen de grenzen met het OCMW, de

vens, ideeën, oplossingen en wat al meer. Je merkt dit bovendien al aan de plannen voor de komende jaren: transacties op maat, uitbreiding digitale bibliotheken,

De digitale regio Kortrijk is een schoolvoorbeeld van samenwerking. Geen van de gemeenten had dit op eigen houtje kunnen realiseren.

politiezones, de autonome gemeentebedrijven maar ook buiten de grenzen met bijvoorbeeld de cultuurdatabank van de Vlaamse overheid, de bedrijvendatabank op basis van de kruispuntbank voor ondernemingen. Maar de digitale regio Kortrijk is vooral een schoolvoorbeeld van samenwerken binnen één regio. Geen van de deelnemende gemeenten had dit op eigen houtje kunnen realiseren. Het gaat bovendien niet alleen over kostprijsbesparingen, maar vooral over hergebruik van ge-

geoptimaliseerde meldpuntsystemen, buurt- en wijksites, persoonlijke dossiers met opvolging, toeristische informatie.

Herman Callens is VVSG-stafmedewerker Informatisering Lokale Besturen

Meer weten?

Voor verdere informatie kunt u bij de projectleiders terecht op T 056-24 16 16 of bob.bulcaen@leiedal.be, 0479-44 33 03 bart.noels@leiedal.be, 0473-36 93 70

In de Bloemekenswijk bieden allochtone vrouwen eten aan en in Nieuw-Gent ruimen de bewoners zelf de gracht.

Gebiedsgerichte werking geeft ook moeilijk bereikbare Gentenaars een stem

Gent werkt al tien jaar gebiedsgericht. Daarbij staan een goede coördinatie tussen de verschillende diensten en een actieve participatie van de bevolking centraal. Maar niet alle Gentenaars zijn even gemakkelijk te bereiken. Om ook de inbreng van de moeilijk bereikbare doelgroepen te verhogen stippelde de gebiedsgerichte werking een bijzonder traject uit.

LISE HULLEBROECK

Het Gentse bestuursakkoord weerspiegelt de ambitie van het stadsbestuur om door te gaan op de ingeslagen weg: elke Gentenaar moet de kans krijgen in dialoog te treden met de bestuurders van de stad. De wijkprogramma's die werden opgesteld voor elke wijk, moeten beschouwd worden als een contract met de Gentenaar.

Deze wijkprogramma's zijn er niet zomaar gekomen. Op verschillende momenten werd het al verzamelde relevante materiaal getoetst en voorgelegd aan profes-

sionelen met kennis over de wijk en aan wijkbewoners. Een laatste stap in de opmaak van de wijkprogramma's was de organisatie van een wijkdebat. Daarin werd het ontwerpprogramma voorgelegd aan de bevolking. De antwoorden en keuzes van het stadsbestuur werden door de burgemeester en schepenen zelf toegelicht.

Drempels voor deelname aan het inspraaktraject

Tijdens de inspraakrondes bleken sommige groepen minder vertegenwoordigd. In

de Gentse binnenstad zijn dit bijvoorbeeld de studenten, in het meer residentiële Sint-Denijs-Westrem jonge dertigers en in het minder verstedelijkte Gentbrugge bewoners van verkavelingen. Maar de groepen die over alle Gentse wijken heen absoluut het minst bereikt werden, zijn etnisch-culturele minderheden en Gentenaars die in armoede leven.

De oorzaken hiervoor lopen erg uiteen en zijn niet altijd even duidelijk. Wel duidelijk is de taalbarrière. Daarbij gaat het niet alleen om anderstaligen, ook Nederlandstaligen vinden een wijkdebat soms moeilijk verstaanbaar. Ondanks alle inspanningen hanteren zowel aanwezige professionelen als bewoners in de zaal vaak een alleen voor hen evident jargon met termen als openbaar domein, BPA, inspraak, densiteit, herwaarderingsgebied, potenties. Daarnaast werpen zich ook culturele drempels op (het schenken van alcohol of de vergadercultuur) en is er de schrik

van een confrontatie met een overheid. Ten slotte zijn er ook Gentenaars voor wie overleven centraler staat dan het beleven van een wijk en die te kennen geven geen boodschap te hebben aan dergelijke inspraakmomenten.

Omdat de verzamelde reacties tijdens de inspraakrondes mee richting geven aan de opmaak van de wijkprogramma's en de representativiteit tijdens deze momenten nog beter kon, besloot de dienst Gebiedsgerichte Werking te diversifiëren en parallelle inspraakmomenten te organiseren, op maat van die specifieke moeilijk bereikbare doelgroepen.

Convenant

In het voorjaar van 2006 werd een convenant afgesloten met Samenlevingsopbouw Gent en met het Intercultureel Netwerk Gent. Deze organisaties bleken de aangewezen partners om in functie van de moeilijk te bereiken doelgroepen de gebiedsgerichte werking te ondersteunen bij de actualisatie van de wijkprogramma's. Deze partners werden verenigd in een stuurgroep die op regelmatige tijdstippen overlegt en het traject bijstuurt waar nodig. Met het inhaaltraject moet de stem van de Gentse etnisch-culturele minderheden en kansarmen absoluut aan bod komen in de wijkprogramma's. Tegelijk werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om de kennis van de gebiedsgerichte werkers over etnisch-culturele minderheden en kansarmen bij te schaven. Dat gebeurde aan de hand van een vormingscyclus van vijf halve dagen. Die reikte de gebiedsgerichte werkers extra achtergrondinformatie en methodieken aan om de inspraakmomenten nog beter af te stemmen op de diversiteit van de Gentse bevolking en om het taalgebruik in publicaties aan te passen.

Selectie van moeilijk bereikbare doelgroepen

Alle 25 wijken in Gent hebben hun eigen moeilijk bereikbare doelgroepen. De focus werd gelegd op etnisch-culturele minderheden en Gentenaars die in armoede leven, want hun stem kwam het minst aan bod. Deze groepen concentreren zich in hoofdzaak in de Gentse negentiende-eeuwse gordel. Met objectief cijfermateriaal werden negen wijken geselecteerd, na gesprekken met professionelen bleven vier wijken en vijf doelgroepen over: de allochtone vrouwen in de Bloemekenswijk, de oudere allochtonen (40+) in Nieuw-Gent, de Bulgaren in

Dampoort en de bewoners van de sociale woonwijk Sint-Bernadette en die van 't Westveld in Sint-Amandsberg.

Per geselecteerde doelgroep werd er per wijk een kernteam opgericht met gebiedsgerichte werkers, en afhankelijk van de

Elke wijk heeft zijn eigen moeilijk bereikbare doelgroepen.

De focus lag op etnisch-culturele minderheden en Gentenaars die in armoede leven.

deskundigheid van de organisaties, mensen van Samenlevingsopbouw Gent of Intercultureel Netwerk Gent. Dit kernteam bereidde per groep een inhaaltraject voor volgens een gelijkaardig stramien maar met andere inhoud.

In sessies

Het convenant bepaalde dat er per groep vijf sessies georganiseerd werden waarop telkens minstens vijftien mensen aanwezig zouden zijn. De sessies werden gemoderd en zo nodig getolkt door iemand van Samenlevingsopbouw of Intercultureel Netwerk terwijl de gebiedsgerichte werker verslag nam en de inhoudelijke lijn bewaakte.

Deelnemers gemotiveerd krijgen en houden over een eerder abstract gegeven als de beleving van een wijk is geen evidentie. Daarom werden de sessies zo concreet en interactief mogelijk gehouden. Ze volgden elkaar snel op, er zat maximaal twee weken tussen twee sessies. Concrete vragen of grieven van bewoners werden door de gebiedsgerichte werker zo snel mogelijk beantwoord (meestal tegen de volgende sessie) of geagendeerd op de aangewezen stedelijke fora. Op die manier kon er gefocust worden op de hete hangijzers die moeilijker realiseerbaar waren en kwamen de bewoners terug om te luisteren naar het antwoord op hun vragen.

Waar mogelijk werden betrokken professionelen (buurtwerkers, buurtinspecteurs of collega-ambtenaren) uitgenodigd om de bewoners zelf te woord te staan over bijvoorbeeld de beschikbare lokalen in de wijk of de rol van de wijkagent. Het kernteam probeerde de sessies zoveel mogelijk te doen aansluiten bij een

actie in de wijk, zoals de Turkse vrouwen die op de receptie van het buurtfeest hapjes aanboden.

Vooraleer te peilen naar de beleving van een wijk werd bij bepaalde groepen stilgestaan bij de fysieke en mentale gren-

zen van een wijk. De grenzen gehanteerd door het stadsbestuur verschillen niet zelden van die van de bewoners. Door foto's van typische elementen al dan niet binnen of buiten de wijk te plaatsen werd voorkomen dat er misverstanden zouden ontstaan over die eigenlijke grenzen.

Tijdens de eerste bijeenkomst werd eveneens de tijd genomen om de bewoners te informeren over de eigenheid van de wijk zoals de aanwezige diensten en voorzieningen, de grootte van de wijk, het aantal inwoners.

In sommige groepen werd een groot aantal foto's van de wijk op een tafel uitgespreid. Aanwezigen namen de foto die hen meest trof eraf (hondenpoep, een school, een groepje jongeren) en vertelden aan elkaar waarom die hen zo trof. Uit deze gesprekken werden enkele steeds terugkomende thema's geselecteerd waarrond de volgende sessies werden opgebouwd.

In een andere groep werd er gestart met een wijkkrant met uitgesproken stellingen die discussie op gang brachten. De resultaten van deze groepsdiscussies brachten ook hier meer dan voldoende stof op om de volgende sessies mee te vullen.

Brief aan de burgemeester

Naarmate de sessies vorderden en er steeds meer vragen een antwoord kregen, kwamen de moeilijker realiseerbare zaken bovendien. In een afsluitende sessie werd per groep een brief naar de burgemeester geschreven met daarin de dringendste werkpunten per wijk. Deze brieven werden door de gebiedsgerichte werkers doorgesproken en voorbereid met de burgemeester en zijn kabinet.

't Westveld

't Westveld is een ietwat verouderde, hoofdzakelijk sociale woonbuurt in Sint-Amandsberg, aan de rand van Gent. In het verleden bleken deze bewoners moeilijk te betrekken bij het gewone traject van de gebiedsgerichte werking. Samenlevingsopbouw Gent was voor deze wijk de aangewezen partner om samen een traject uit te stippelen.

Stap 1

Er worden een 30-tal enquêtes afgenomen van jongeren, ouderen, allochtonen en kinderen.

Stap 2

De resultaten van de enquête worden in een wijkkrantje verwerkt, vergezeld van de oproep om op de inhoud te reageren.

Stap 3

De reacties op het krantje worden gebundeld en vormen de basis voor een stellingendebat tijdens de eerste drie sessies.

Stap 4

Er wordt een gecoördineerd actieplan voor 't Westveld opgesteld. De geplande acties worden onderzocht en doorgepraat met zowel de bewoners als de verschillende diensten en betrokken schepenen.

Stap 5

Na een half jaar wordt de stand van zaken bekendgemaakt aan de hand van een beknopte nieuwsbrief.

Stap 6

De acties worden uitgevoerd: geldautomaat op een centrale plaats in de wijk, spiegels, een zandbak, groenelementen, snelheidsremmers, hondentoiletten, zitbankjes. Ook het park wordt heraangelegd in samenspraak met de bewoners. In een bepaalde straat komt een centraal rioleringssysteem. De opvangmogelijkheden voor peuters worden uitgebreid. Er komt een aanbod voor kinderen tijdens bepaalde vakantieperiodes. De bewonersgroep Buurtoverleg Westveld wordt opgericht.

Een afvaardiging van elke groep werd door de burgemeester persoonlijk ontvangen. Tijdens deze bijeenkomst werd de brief overlopen en door de burgemees-

werd genoteerd. Maar er is meer: intussen wordt onderzocht of het haalbaar is de verschillende moslimgemeenschappen uit Nieuw-Gent te verenigen rond een ge-

Afhankelijk van de draagkracht en de specificiteit van de groepen werden verschillende methodieken gehanteerd, van groepsgesprekken tot een stellingendebat.

ter van antwoord (maar daarom nog geen directe oplossing) voorzien. Hierdoor ontstond een niet evident maar zeer verrijkend gesprek tussen de burgemeester en bijvoorbeeld allochtone vrouwen of Bulgaarse asielzoekers.

Na afloop van de sessie werden er huisbezoeken afgelegd om de antwoorden op de laatste openstaande vragen en bevindingen te bespreken. Waar mogelijk werd getracht om de ietwat willekeurig samengestelde groepen te doen aansluiten bij bestaande netwerken. In sommige wijken werd er teruggekoppeld aan de hand van een nieuwsbrief.

Organisch gegroeide meerwaarde

Een evaluatie van dit inhaaltraject vlak na het einde van de sessies zou er helemaal anders uitgezien hebben dan een evaluatie nu, bijna een jaar later. De uitkomst zou bevredigend geweest zijn, zonder meer. Het verzamelde materiaal was rijk en interessant. De deelnemers verlieten de sessies beter geïnformeerd en leerden zaken kennen in hun wijk waarvan ze het bestaan tevoren niet kenden. Maar er waren ook enkele kanttekeningen: hier en daar was de opkomst aan de lage kant, de huisbezoeken nadien bleken niet zo succesvol, de gehanteerde methodieken waren niet altijd op maat van de groep.

De grootste meerwaarde van deze sessies bleek pas veel later. De contacten die tijdens de sessies gelegd werden, hadden op het eerste zicht eerder beperkte gevolgen: Turkse vrouwen overwonnen nu wél die drempel van het buurtcentrum, de politie hield extra patrouilles in parkjes die als sociaal onveilig ervaren werden, bewoners van het Westveld kregen hun extra zitbankjes en snelheidsremmers, de behoefte aan een moskee in Nieuw-Gent

zamenlijke moskee, werd er een gracht in Nieuw-Gent opgekuist door de betrokken bewoners en organisaties, boden de Turkse vrouwen een gratis maaltijd aan tijdens de ramadan voor de bewoners van de Bloemekenswijk, wordt het Westveldpark heraangelegd in samenspraak met de bewoners, is er een vaste bewonersgroep gegroeid uit de bijeenkomsten in het Westveld.

De sessies bleken een katalyserend effect te hebben. Bewoners en professionelen kenden elkaar vaag, de signalen waren eerder al eens opgedoken en kwamen in grote mate overeen met de al verzamelde signalen uit het inspraaktraject maar door deze intensieve en interactieve sessies werden voorstellen sneller onderzocht, weerlegd of erkend en eventueel uitgevoerd. Tegelijkertijd ontstonden er spontaan nieuwe samenwerkingsvormen: tussen bewoners onderling, tussen bewoners en professionelen en zelfs tussen professionelen onderling.

Ten slotte zijn er nog andere lessen te trekken uit het samenwerkingsverband, de sessies en het natraject. Een goede methodiek is onontbeerlijk, net zoals een degelijke deskundige begeleiding.

Hoewel de selectie van de groepen gebeurde op basis van zowel objectief cijfermateriaal als de kennis van professionelen uit de wijk, bleken er een paar verkeerde vooronderstellingen gemaakt te zijn. Zo hadden de Bulgaren uit de Dampoort vooral vragen over hun verblijfsstatuut, tewerkstelling en medische hulp en waren ze bijgevolg niet bezig met hun wijkbeleving. De keuze voor oudere allochtonen in Nieuw-Gent was dan weer té willekeurig, waardoor het moeilijk was voldoende geïnteresseerden te vinden.

De keuze voor de betrokken organisaties bleek wel de juiste te zijn. Ze reikten methodieken aan en boden vooral ondersteuning in het intercultureel bemiddelen en tolken. Het inhoudelijke zwaartepunt lag binnen de stad en hoort daar ook te liggen. De Gebiedsgerichte Werking is hierbij als dienstoverschrijdende stafdienst goed geplaatst.

Nieuw convenant

Met dit inhaaltraject bevestigde het stadsbestuur nogmaals zijn ambitie om elke Gentenaar de kans te geven om in dialoog te treden met de stadsbestuurders. In de periode 2008-2010 worden er in alle 25 wijken opnieuw wijkdebatten georganiseerd waarop de bewoners een stand van zaken van de wijkprogramma's krijgen en dit wijkprogramma met nieuwe elementen kunnen aanvullen.

In het eerste convenant lag de focus op het blootleggen van de behoeften van de wijken. Met het nieuwe convenant wil de

gebiedsgerichte werking de behoeften verder verfijnen en er tegelijkertijd mee aan de slag gaan. Ook dit wordt een arbeidsintensief proces, waarbij de gebieds-

een langdurig en intensief project opzetten met doelgroepen die anders niet of moeilijk bereikt worden.

De wijkbewoners die deelnemen, kiezen

In de periode 2008-2010 organiseert Gent opnieuw debatten in alle 25 wijken.

gerichte werkers constant waakzaam en flexibel moeten blijven om alle doelgroepen te betrekken bij de beleidsvorming over hun wijk.

Het convenant wordt afgesloten met Ambrozia's Tafel. Deze Gentse vzw wil bijdragen tot emancipatie en sociale cohesie door trajecten op te zetten met de meest uiteenlopende doelgroepen. In de wijken Nieuw-Gent en Bloemekenswijk zullen zij

zelf een medium waarin ze zichzelf graag en goed uitdrukken, zoals video, fotografie, poëzie, en geven zo hun visie op het leven in de wijk weer. De eindprojecten worden aan de buurt getoond op het wijkdebat van de gebiedsgerichte werking.

Lise Hullebroeck werkt voor het programma Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking in Gent

ADVERTENTIE

DAG VAN DE OPENBARE RUIMTE

11-12 maart

Nekkerhal Mechelen

grootste vakbeurs voor openbare ruimte

sterk lezingenprogramma
(vormingsattest aan te vragen via de beurswebsite)

RESERVEER UW GRATIS TOEGANGSKAART:
www.openbareruimte.be

openbare verlichting

straatmeubilair

speeltoestellen

bestrating

groen

adviesbureaus

verkeer en mobiliteit

Twee jaar Gemeentedecreet: welke vernieuwingen lukken, welke niet

De afsprakennota heeft geen directe juridische kracht maar regelt de wijze waarop de administratie met het college samenwerkt om de beleidsdoelstellingen te realiseren.

Volgens het gemeentedecreet moesten de gemeenten een managementteam invoeren, in 97% van de gemeenten is dat ondertussen gebeurd. Ook zetelt de OCMW-voorzitter al in heel wat colleges. Voor de andere vernieuwingen die het gemeentedecreet oplegde, gebeurt de opvolging minder nauwgezet. Dat blijkt uit het onderzoek van Ellen Olislagers, Johan Ackaert, Filip De Rynck en Herwig Reynaert. **MARLIES VAN BOUWEL**

Naast een stevigere ambtelijke structuur in de gemeenten wilde de decreetgever met het gemeentedecreet de rol van de politieke organen versterken. Zo is het sinds de invoering van het gemeentedecreet mogelijk een einddatum op te nemen in de akte van voordracht van het mandaat van de burgemeester, de schepenen, de voorzitter van de gemeenteraad en de OCMW-voorzitter. Tegelijk kan ook de naam van de opvolger vastgelegd worden, wat spanningen en politieke instabiliteit tijdens de zittingsperiode zou moeten vermijden.

In bijna de helft van de gemeenten is er effectief een einddatum van het mandaat van een of meer schepenen vastgelegd. Voor de burgemeesters is dit het minst geregeld: in maar acht procent van de gemeenten. In 17 procent van de gemeenten komt er een vroegtijdig einde aan het mandaat van de OCMW-voorzitter. Als er een einddatum is vastgesteld, wordt meestal ook de naam van de opvolger vermeld. In gemeenten waar de samenstelling van

het college van burgemeester en schepenen dezelfde bleef als in de vorige legislatuur maakt de OCMW-voorzitter vaker deel uit van het college. In drie vierde van de gemeenten waar het bestuur uit dezelfde politieke partijen is blijven bestaan als tijdens de vorige beleidsperiode, werd de OCMW-voorzitter opgenomen in het college, tegenover 61 procent van de gemeenten waar een andere formatie aan de macht is gekomen en er dus nog geen traditie van samenwerking bestond.

Sterkere gemeenteraad

Het gemeentedecreet wilde meer ruimte scheppen voor het politieke debat in de raad en de instrumenten voor de democratische controle van de raadsleden op de werking van de uitvoerende macht versterken.

In 104 van de 308 Vlaamse gemeenten is de burgemeester niet meer de voorzitter van de gemeenteraad. In gemeenten met een coalitiemeerderheid geldt dat voor 38 procent van de gemeenten, in gemeen-

ten met een homogene meerderheid voor 27 procent.

Twee op de drie burgemeesters die in de vorige beleidsperiode ook burgemeester waren, zijn voorzitter van de gemeenteraad gebleven terwijl in de helft van de gemeenten met een nieuwe burgemeester iemand anders de gemeenteraad voorzit. Sinds begin 2007 mogen de burgemeester en de schepenen niet langer voorzitter van een gemeenteraadscommissie zijn. Volgens het gemeentedecreet wordt door deze maatregel de gemeenteraad sterker en vermindert de greep van het college op de werkzaamheden van de raad. Maar we zien in deze beleidsperiode iets minder gemeenten met commissies dan vóór de invoering van het gemeentedecreet (58 procent tegenover 62 procent voor 2007). Hoe meer inwoners een gemeente telt, hoe meer commissies er zijn. Commissies zorgen voor een ontlasting van de werking van de gemeenteraad die groter wordt met het inwonertal. In de kleinste gemeenten zijn er gemiddeld 2,1, in de

grootste gemeenten 5,9 commissies. Ook oppositierraadsleden kunnen commissievoorzitter zijn, maar dat komt slechts in dertien procent van de gemeenten voor.

Participatie van de burger

Het gemeentedecreet heeft de intentie de burgers intenser bij het lokale beleid te betrekken en ze zelfs tot coproductanten van het gemeentelijke beleid te maken.

Het legt de gemeenteraad op om bij reglement een systeem van klachtenbehandeling te organiseren. Ondertussen is het aantal gemeenten met een dergelijk systeem verdubbeld zodat nu 53 procent van de gemeenten op een heldere wijze klachten behandelen. De grootste gemeenten staan op dit vlak het verst.

De volksraadpleging stond al in de Nieuwe Gemeentewet. Met het gemeentedecreet kunnen burgers onder bepaalde voorwaarden ook een agendapunt op de gemeenteraad brengen. Dit punt kunnen ze zelf tijdens de raad komen toelichten. Dit is ondertussen in 25 gemeenten gebeurd. Daarnaast kunnen ze ook verzoekschriften indienen, dit is niet aan voorwaarden verbonden. Burgers van 28 gemeenten hebben dit inmiddels gedaan. In negen gemeenten zijn er al zowel voorstellen als verzoekschriften ingediend.

Deontologische code

Tijdens de vorige beleidsperiode en dus vóór de invoering van het gemeentedecreet had een vierde van de gemeenten een deontologische code voor de gemeenteraadsleden. Zeven procent van de gemeenten hadden er een voor de leden van het college van burgemeester en schepenen. Nu deze code verplicht werd door het gemeentedecreet, hebben 62 procent van de gemeenten een deontologische code voor de raadsleden en 39 procent een voor het college. In gemeenten bestuurd door een coalitiemeerderheid nam de deontologische code aan voor het college, in gemeenten met een homogene meerderheid gebeurde dat maar in een derde van de gevallen. In zes van de tien gemeenten met een deontologische code voor raadsleden is er ook een voor de leden van het college. In 96 procent van de gemeenten waar er vandaag nog geen deontologische code is voor raadsleden is er ook nog geen voor het college.

Ook voor het gemeentepersoneel werd de deontologische code verplicht: in 46 procent van de gemeenten is er op dit moment

al een. Dit cijfer ligt volgens Ackaert zo laag omdat de deontologische code voor het gemeentepersoneel verwerkt wordt in de rechtspositieregeling. Het is wel zo dat in 67 procent van de gemeenten waar er een code is voor de raadsleden, er ook een is voor de personeelsleden.

Fractie- en kabinetpersoneel

In drie gemeenten bestaat er apart personeel om de fracties in de gemeenteraad te ondersteunen.

Kabinetpersoneel is er vaker, vooral bij de burgemeester en vooral in de grotere gemeenten: in een kwart van de gemeenten met tussen 20.000 en 30.000 inwoners en in meer dan de helft van de gemeenten met meer dan 30.000 inwoners. In homogene meerderheden is er veel minder vaak (maar 4 procent) kabinetpersoneel dan bij coalitiemeerderheden (een op vier gemeenten).

Managementteam

Het oprichten van een managementteam is een van de verplichtingen in het gemeentedecreet om een samenwerkingsmodel tot stand te doen komen tussen de diensten, maar ook tussen politici en personeelsleden. In het managementteam zeten de gemeentesecretaris en de financieel beheerder, maar ook de belangrijkste diensthoofden.

Voor de invoering van de verplichting bestond al in 56 procent van de gemeenten een of andere vorm van managementteam, nu is dat al in 97 procent. Hoe groter het inwonertal van de gemeente, hoe meer leden het managementteam telt: in de kleinste gemeenten gemiddeld vier leden, in de gemeenten met meer dan 30.000 inwoners gemiddeld 7,6 leden. Ook al is het managementteam een ambtelijk orgaan, toch nemen leden van het

college in vijf procent van de gemeenten stelselmatig deel aan de vergaderingen van het managementteam. Gemiddeld vergadert de helft van de managementteams minstens een keer om de twee weken. In de grotere gemeenten ligt het vergaderritme hoger dan in de kleinere gemeenten.

Afspreken en delegeren

Een belangrijk instrument in de samenwerking tussen ambtenaren en politici is de afsprakennota die door de secretaris opgesteld wordt. Deze nota heeft geen directe juridische kracht maar regelt de wijze waarop de administratie met het college samenwerkt om de beleidsdoelstellingen te realiseren, en de wijze waarop de administratie de haar gedelegeerde bevoegdheden uitoefent.

In de helft van de gemeenten is er een afsprakennota. In de gemeenten waar een afsprakennota bestaat, komt delegatie van bepaalde bevoegdheden van het college aan de secretaris het meest voor. Maar delegatie van bepaalde bevoegdheden van de gemeentesecretaris naar het gemeentepersoneel komt bijna dubbel zoveel voor als delegatie van bepaalde bevoegdheden van het college naar de secretaris dat maar in dertien procent van de gemeenten voorkomt.

Ook de gemeenteraad kan bij reglement bevoegdheden (die niet uitdrukkelijk zijn toegewezen aan de raad) delegeren aan het college. Dit gebeurt in 72 procent van de gemeenten, meestal gaat het om een delegatie van het dagelijkse bestuur. In twintig gemeenten gaat het ook om personeelsaangelegenheden waaronder de aanstelling van de leden van het managementteam.

Marlies van Bouwel is hoofdredacteur van Lokaal

Het gemeentedecreet: een eerste stand van zaken

Dit onderzoek van Ellen Olislagers, Johan Ackaert, Filip De Rynck en Herwig Reynaert gebeurt in opdracht van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen en wordt uitgevoerd aan de UHasselt. Het eerste rapport maakt een voorlopige tussenstand op van de invoering van het gemeentedecreet. De feitelijke gegevens over de invoering van dit decreet zijn verzameld bij de gemeentesecretarissen. Het vervolgonderzoek gaat een stap verder en probeert te peilen naar de appreciaties van het decreet door verschillende lokale betrokkenen. Naast de gemeentesecretarissen komen de gemeenteontvangers, de burgemeesters, de schepenen en de gemeenteraadsleden aan bod. De nadruk verschuift dan van feiten- naar perceptievragen. De enquëtering bij de mandatarissen is inmiddels afgerond. Nu start de finale bevraging van de gemeentesecretarissen.

www.steunpuntbov.be

Het salon van Heusden-Zolder

Het nieuwe gemeentehuis van Heusden-Zolder is sinds 25 februari 2008 in gebruik. De raadzaal is de ontvangstkamer van de gemeente. Op de foto staan de witte stoelen in het midden van de ronde tafel, klaar voor een huwelijk of jubileum. Tijdens de zitting van de gemeenteraad gaan de stoelen naar de zijkant, voor het publiek. Dat krijgt de beknopte nota van de zitting in handen, maar kan ze ook volgen op de twee projectieschermen die je vanuit elke plaats in de ruimte kunt zien. Op die schermen worden ook filmpjes of jaarverslagen getoond.

De met glas omringde raadzaal is heel zichtbaar van op het plein. Heusden-Zolder toont hiermee dat politiek transparant kan zijn. Het conferentiesysteem wordt tijdens elke zitting van de gemeenteraad gebruikt, maar ook tijdens personeelsvergaderingen. De journalisten kunnen aan smalle tafels zitten zodat ze vlot kunnen noteren op papier of op hun laptop. Op termijn zullen de raadsleden ook met hun laptop aan de slag kunnen tijdens de zitting. De kabels liggen er al. Maar voorlopig maken ze daar nog geen gebruik

? KAN EEN POLITIERAADSLID TIJDELIJK VERVANGEN WORDEN?

- ! Ja, een politieraadslid kan zich in de politieraad tijdelijk laten vervangen. Maar dat kan alleen omwille van ouder-schapsverlof en burgerdienst (militaire dienst). Een politie-raadslid heeft dus niet dezelfde mogelijkheden als een gemeenteraadslid.

Gemeenteraadsliden kunnen zich, dankzij het gemeente-decreet, om veel verschillende redenen laten vervangen. Omdat de regels uit de Nieuwe Gemeentewet van toepassing blijven op de organisatie van de politieraden en de rechten en plichten van de politieraadsliden, zijn er voor de politieraadsliden minder mogelijkheden om zich te laten vervangen.

Dit kan tot eigenaardige situaties leiden. Alle politieraadsliden zijn ook gemeenteraadslid, maar er gelden voor gemeenteraad en politieraad wel andere regels. Stel dat een gemeenteraadslid langer dan twaalf weken ziek is en zich dus laat vervangen in de gemeenteraad, dan mag die tijdelijke vervanger van het gemeenteraadslid deze persoon niet vervangen in de politieraad. Een politieraadslid wordt verkozen, dit betekent dat het mandaat aan de persoon is toegekend en niet automatisch aan het mandaat van gemeenteraadslid is verbonden. Kan de gemeenteraad dan een gemeenteraadslid verkiezen om tijdelijk naar de politieraad te gaan? Neen, dit kan niet want afwezigheid wegens ziekte is geen geldige reden om ook voor de politieraad een vervanger aan te duiden.

Het betekent dat een raadslid in de gemeenteraad wel vervangen kan worden terwijl zijn zitje in de politieraad niet door iemand anders kan worden bezet. De enige mogelijkheid om toch een voltallige politieraad te hebben is dat het politieraadslid ontslag neemt zodat de opvolger – definitief – het mandaat van politieraadslid kan overnemen.

Art. 14 Gemeentedecreet (tijdelijke vervanging gemeenteraadsliden)
Art. 11 Nieuwe Gemeentewet (tijdelijke vervanging politieraadsliden)

STEFAN DEWICKERE

van. De raadzaal neemt twee verdiepingen in beslag, met metalen dwarsbalken is een unieke constructie gecreëerd voor de grote overspanning van de ruimte waarin de verlichting geïntegreerd werd. Voor projecties of voor een besloten zitting wordt de zaal afgeschermd voor de buitenwereld. Het witte gordijn kan in de rondte toegeschoven worden zodat in die gordijnen zuil receptietafels en stoelen gestapeld kunnen worden. Ze blijven vlakbij maar ze zijn aan het zicht onttrokken.

MvB

Stuur uw vragen over de politieraad naar
marian.verbeek@vvsb.be

Hanoi

Havana

Heraclidion

Ho Chi Minh

Holguin

Honolulu

Hurgada

Ibiza

Istanbul

Izmir

'Eigenlijk zou elke gemeente van een beetje omvang iemand of enkele mensen in dienst moeten hebben die zich met Europa bezighouden.'

‘Gemeenten moeten van Europa een prioriteit maken.’

De referenda over de Europese grondwet maakten pijnlijk duidelijk dat de kloof tussen Europa en zijn inwoners onrustwekkend groot is. Die dichten wordt een werk van jaren en van velen, ook van lokale politici. ‘Correcte informatie verspreiden over Europa moet een prioriteit zijn van steden en gemeenten,’ zegt hoogleraar Europese Politiek Hendrik Vos. ‘Net als hun federale en Vlaamse collega’s gebruiken lokale politici Europa nog te vaak als zondebok, ze moeten op een meer faire manier over de Unie communiceren.’ **BART VAN MOERKERKE**

De Wablieftprijs voor klare taal ging enkele weken geleden naar de Gentse professor Hendrik Vos en VRT-journalist Rob Heirbaut. In hun boek *Hoe Europa ons leven beïnvloedt* beschrijven ze op een heldere manier hoe de Europese instellingen werken en welke invloed Europa heeft op ons dagelijks leven. Het beeld dat de inwoners hebben van de Europese Unie stemt duidelijk niet overeen met de werkelijkheid. ‘Ook de meeste federale, Vlaamse en lokale politici weten niet echt hoe Europa werkt of hoe groot zijn invloed is. Het beeld dat zij van Europa hebben, verschilt niet zo gek veel van dat van de man of de vrouw in de Veldstraat,’ zegt Hendrik Vos.

Bij populaire Europese maatregelen steken nationale of Vlaamse politici de pluimen op hun hoed, bij impopulaire beslissingen steken ze zich weg achter Europa, schrijven jullie in het boek. Geldt dat ook voor lokale politici?

‘Bij gemeenten hoor je natuurlijk ook wel eens gesakker: “Het komt van Europa”. Vaak is dat niet fair. De rioleringen bijvoorbeeld kosten natuurlijk veel geld. Maar die investeringen zijn toch noodzakelijk als we een fatsoenlijk milieubeleid willen voeren? Is de vraag dan niet eerder of Vlaanderen de gemeenten wel voldoende middelen geeft om die taak uit te voeren? Maar verwijzen naar Europa is natuurlijk veel makkelijker. Alle politici doen dat. Europa protesteert ook nooit. Schuif de schuld af en je bent ervan af. Je kunt toch niet zeggen dat de Europese wetgeving over het zuiveren van het stedelijke afvalwater niet goed

is. Of dat de ambitie van de Europese aanbestedingsregels niet goed is. Ik kom uit een gemeente waar de schepen van Openbare Werken ook de grootste aannemer van het dorp was. Als er iets werd aangelegd, kreeg hij de opdracht. Daar werden nooit vragen over gesteld. Onder meer onder invloed van Europa kan dat niet meer. De strikte regels en procedures brengen wel extra administratie met zich mee maar het beleid is wel correcter, de prijs is ongetwijfeld beter en de kwaliteit van het geleverde werk waarschijnlijk ook.’

De afstand van de gemeente naar Europa is zeer groot, of lijkt dat alleen maar zo? Kunnen lokale overheden de Europese besluitvorming beïnvloeden?

‘Als ze zich daarop organiseren en er een prioriteit van maken wel. Voor individuele gemeenten en zeker de kleintjes is dat natuurlijk moeilijk. De VVSG en de Europese koepel van steden en gemeenten kunnen op dat vlak goed werk verrichten. De Europese besluitvorming is een zeer open proces, ze is heel beïnvloedbaar. Als je door de Europawijk rond het Schumanplein in Brussel loopt, zie je overal koperen plakaten aan de gevels. Allerlei organisaties, bewegingen, bedrijven, lobbygroepen, consultancybureaus zitten daar. Dat betekent dat die aanwezigheid loont, anders zouden ze er niet in investeren. Ook veel lokale besturen hebben er een kantoor. Van Kopenhagen over Hamburg tot Marseille, allemaal hebben ze enkele medewerkers in de Europese hoofdstad. Die rapporteren aan hun stadsbestuur

wat er in Brussel gebeurt. Ze volgen op waar Europa mee bezig, ze detecteren in een vroeg stadium welke regelgeving op komst is. Het kan dan misschien nog enkele jaren duren vooraleer een nieuwe regel van kracht wordt, maar ze weten dat hun stad er zich maar beter op kan voorbereiden. Omgekeerd proberen die medewerkers de bekommernissen van hun stad en van de lokale besturen te vertalen naar de ambtenaren van de Europese Commissie en naar de Europese Parlementsleden.'

'Geen enkele Vlaamse stad heeft een kantoor in Brussel. Dat lijkt gezien de afstand misschien logisch maar door die paradox van de nabijheid missen onze steden een belangrijke fase in de besluitvorming. Het wereldje van beïnvloeding, van lobbyen, van het opvolgen van dossiers is heel kosmopolitisch. Die mensen hebben een eigen sociaal leven in Brussel en daar gebeurt natuurlijk het netwerken. Als in Brussel de avond valt, komen al die mensen elkaar tegen op recepties en andere sociale gebeurtenissen. De Belgen zitten dan al thuis.'

U zegt dat de Europese besluitvorming zeer open is. Kunt u dat verduidelijken?

'In Europa is er geen meerderheid die gedurende vier of vijf jaar het knooppunt is van de besluitvorming. Anders dan in de Vlaamse of federale politiek, die zeer voorspelbaar is, moet in Europa elk dossier opnieuw bevochten worden, moet er telkens opnieuw een meerderheid gebouwd worden. In het Europees Parlement krijg je voortdurend andere coalities en meerderheden. Wie erin slaagt goede argumenten aan te brengen en goed kan onderhandelen, kan zijn slag thuishalen. Het is altijd de moeite om ervoor te vechten, elk amendement kan het halen. De Europese besluitvorming is dus zeer beïnvloedbaar. Komt daarbij dat de Europese Commissie die de voorstellen formuleert – die het parlement dan amendeert en bijspijkt – ontzettend onderbemand is. Een zeer beperkt aantal mensen bij de Commissie moet een dossier uitwerken dat betrekking heeft op 500 miljoen Europeanen en op duizenden steden en gemeenten. Zij willen echt input krijgen over de mogelijke gevolgen van hun voorstellen, over eventueel niet gewilde resultaten, over alternatieven. Zij willen informatie krijgen en beïnvloed worden.'

Kunnen lokale besturen wel op tegen de grote bedrijven en de professionele lobbygroepen?

'Dat verschilt van dossier tot dossier. Je macht als onderhandelaar hangt af van je mate van onmisbaarheid. Als je over informatie beschikt die de besluitvormers nodig hebben om op een verstandige manier een beslissing te nemen, dan kun je veel impact hebben. Het klopt natuurlijk dat bepaalde grote bedrijven meer middelen inzetten dan andere groepen. Dat weet de Europese Commissie ook wel. Daarom geeft ze subsidies aan de groepen die over minder slagkracht beschikken, zoals milieubewegingen, consumentenverenigingen, vrouwenorganisaties.'

STEFAN DEWICKERE

'Voor steden en gemeenten is het vooral zeer belangrijk dat ze zich verenigen in een sterke koepelorganisatie die het vaste aanspreekpunt is van de Europese Commissie en de Europese Parlementsleden, en er een stabiele relatie mee opbouwt. Dan kun je ook als kleine speler serieus boven je gewicht boksen. Ik kan moeilijk beoordelen in welke mate de REGR, de Raad van

Europese Gemeenten en Regio's, die rol nu opneemt. Daarvoor ken ik de organisatie niet goed genoeg.'

Wat is de slagkracht van het Comité van de Regio's, een van de officiële Europese advies-organen?

'België heeft beslist enkel vertegenwoordigers van de regio's af te vaardigen naar het Comité, andere landen zenden ook burgemeesters en gemeenteraadsleden uit. Voor de Vlaamse steden en gemeenten is dat jammer omdat ze zo een kans missen om collega's uit andere landen te leren kennen, afspraken te maken, eventueel samen projecten op te zetten. Meer missen ze niet, want het Comité is niet veel meer dan een praatbarak. Het heeft geen slagkracht. Dat komt onder andere door de zeer heterogene samenstelling en door de neiging om consensusadviezen op te stellen. Scherpe en duidelijke standpunten mag je dus niet verwachten.'

Beseffen lokale politici voldoende de impact van Europa?

'Niet meer of niet minder dan Vlaamse of federale politici, en die op hun beurt niet veel meer dan de man of de vrouw in de Veldstraat. Ze voelen wel dat Europa met van alles bezig is, en dat het redelijk belangrijk is maar ze hebben geen goed zicht op hoe Europa werkt en wat er op komst is. In de Kamer bijvoorbeeld wordt zeer weinig gesproken over de inhoud van Europese dossiers. De minister die in de Raad van Ministers over die dossiers onderhandelt, wordt daar zelden over ondervraagd. Politici op elk niveau investeren heel weinig in Europa, ze verdiepen er zich niet in terwijl het nochtans in belangrijke mate het kader bepaalt waarin zij nog kunnen werken. Hun manoeuvreerruimte wordt steeds kleiner. Neem het milieubeleid. De beslissingen worden op het Schumanplein genomen, de Vlaamse minister van Leefmilieu is in veel opzichten niet veel meer dan de ambtenaar die uitvoert wat Europa beslist.'

Het lijkt vaak alsof Europese regelgeving onze politici overvalt, maar als de besluitvorming zo open is, valt er eigenlijk wel iets aan te doen.

'In de Raad van Ministers onderhandelt elke Belgische vakminister met zijn collega's uit de andere lidstaten over Europese regelgeving. Je zou dus verwachten dat er in eigen land een politiek debat is over het standpunt dat onze minister in die Raad zal innemen, maar dat is er zelden. Neem de liberalisering van de energiemarkt, ik heb niet de indruk dat er vooraf grondig is nagedacht over de impact die deze zou hebben op de financiering van de lokale besturen. Of de liberalisering van de diensten. Zijn

vooraf de mogelijke gevolgen bekeken voor een aantal diensten die intercommunales aanbieden? Politici zijn daar niet of in elk geval onvoldoende mee bezig. Niemand heeft ooit de verkiezingen gewonnen omdat hij krasse dingen zei over Europa. Dat is de electorale logica, Europa heeft het imago saai en ontoegankelijk te zijn, politici profileren zich daar niet mee want blijkbaar schrik je er de kiezers alleen maar mee af. Als geïnteresseerde burger kun je alleen maar hopen dat diplomaten en ambtenaren hun werk goed doen, wat meestal het geval is, maar het beleid mist natuurlijk een stuk legitimiteit door het ontbreken van een politiek debat. Over de liberalisering van de energiemarkt is er nooit een debat geweest om het Vlaamse standpunt te bepalen: zijn we voor of tegen, en onder welke voorwaarden zijn we voor? Laat staan dat daar in de doorsnee gemeenteraad over wordt nagedacht. Eigenlijk zou elke gemeente van een beetje omvang iemand of enkele mensen in dienst moeten hebben die zich met Europa bezighouden, niet enkel om subsidies aan te trekken maar ook om de Europese regelgeving – de bestaande en de toekomstige – van nabij te volgen.'

Kunnen gemeenten helpen om het beeld van Europa bij de burgers te verbeteren?

'Dat denk ik wel. Een van de grote problemen van Europa is de perceptie. Mensen hebben vaak een verkeerd beeld van wat Europa is en hoe het in elkaar zit. De lokale besturen kunnen een rol spelen in het bijstellen van dat beeld door uit te leggen wat hun raakpunten zijn met Europa, wat Europa doet voor de gemeenten, wat het goed doet en op welke punten het de zaken bemoeilijkt. Een correct en genuanceerd beeld. Het opzetten van activiteiten voor de eigen bevolking kan daartoe bijdragen. Tielt bijvoorbeeld heeft een heel actieve werking. Met steun van de gemeente is daar een Europazolder ingericht. Jongeren en scholengroepen maken er kennis met Europa. Dat zit goed in elkaar. Ook Gent heeft een heel degelijke Europawerking. Een voorbeeld zijn de jongerenweekends van de Europese beweging die de stad mee organiseert en ondersteunt. Gedurende een weekend worden allerlei activiteiten ingericht voor jongeren uit verschillende Vlaamse scholen. Er is een zoektocht door Gent met Europa als thema, een Europarlementslid komt praten over zijn werk en zijn ervaringen, ik kom uitleggen hoe de Unie werkt. Zo nemen nog wel meer gemeenten initiatieven die kunnen bijdragen tot een correct beeld over Europa. Ook de provincies pikken dat thema op.'

Europa zelf gaat natuurlijk ook niet vrijuit als het over perceptie gaat.
'Nee, Europa vond het vijftig jaar lang zelf ook niet nodig om te communiceren en uit te leggen waar het mee bezig was. Het Verdrag van Maastricht en de referenda over de grondwet hebben aangetoond dat de bevolking helemaal niet meer mee was. Ten tijde van de referenda merkte je ook hoe ontzettend veel onzin er

over Europa wordt verteld. Zowel bij voor- als bij tegenstanders hoorde je veel clichés en ook manifest foute informatie. Die informatiekloof dicht is een werk van jaren. Het is echt alle hens aan dek. De media, het onderwijs, de politici op de verschillende niveaus, allemaal zullen ze op een meer correcte manier over Europa moeten communiceren.'

STEFAN DEWICKERE

Hendrik Vos:

'Als geïnteresseerde burger kun je alleen maar hopen dat diplomaten en ambtenaren hun werk goed doen, wat meestal het geval is, maar het beleid mist natuurlijk een stuk legitimiteit door het ontbreken van een politiek debat.'

Het woord viel al even: subsidies. Is dat niet de meest directe link tussen Europa en de lokale besturen?

'De provincie West-Vlaanderen ging eens met een camera de dijk en het strand op met de vraag: wat is de impact van Europa op uw leven? En dan begon bijna iedereen over subsidies, over een fietspad dat ergens in de buurt was aangelegd met Europese middelen. Ook als er in lokale besturen iemand bezig is met Europa, dan is het meestal zijn of haar taak om zoveel mogelijk subsidies binnen te halen voor renovaties allerhande of voor projecten met andere gemeenten. Op zich is die grote aandacht voor subsidies eigenlijk vreemd, want het Europese budget is ongelofelijk klein. De hele Europese Unie werkt met een budget dat ongeveer even groot is als de Belgische begroting. Subsidies zijn echt maar een klein aspect van de werking van Europa.'

Dat die subsidies een onoverzichtelijk kluwen zijn, komt het beeld van Europa toch ook niet ten goede.

'Er is een subsidiewebsite maar het blijft een chaos. Na enkele fraudegevallen zijn de procedures zo streng geworden dat eigenlijk alleen de consultancybureaus er wel bij varen. Ook vooraleer we op de universiteit een dossier indienen, vragen we ons telkens af of het wel de inspanning waard is. Niet enkel de aanvraag maar ook de rapportering vraagt gewoon te veel werk. Voor een individuele ambtenaar van een gemeente is dat geen pretje. Ook hier zouden gemeenten de krachten moeten bundelen.

Als er op Vlaams niveau twee, drie mensen zouden zijn op wie gemeenten een beroep kunnen doen, dan zou alles veel vlotter lopen. Pas als je de materie in je vingers hebt, wordt het echt rendabel.'

Hoe staat het met de interesse voor Europa aan de universiteit?

'Academici in het algemeen hebben niet meer interesse voor Europa dan anderen. Blijkbaar moet je eerst een drempel nemen vooraleer je door Europa gebeten wordt. Je merkt dat in de opleiding in de politieke wetenschappen. In het eerste jaar staat Europa onderaan als afstudeerrichting. Maar zodra studenten een verplicht vak over Europa gekregen hebben, slaat dat om. Europese politiek is nu de grootste afstudeerrichting. Studenten merken dat de Europese politiek veel spannender en minder voorspelbaar is dan de Vlaamse of de federale.'

Bart Van Moerkerke is redacteur van Lokaal

Decreet Ruimtelijke Ordening: twaalf grote wijzigingen

Dit jaar blaast het decreet Ruimtelijke Ordening tien kaarsjes uit en staat het voor de meest drastische gedaanteverwisseling in zijn bestaan. Het Vlaams Parlement buigt zich op dit moment over het ontwerpdecreet. Als de voorgestelde wijzigingen worden goedgekeurd, heeft dit grote gevolgen voor de wijze waarop een gemeente haar ruimtelijke beleid kan invullen. Vooruitlopend op de goedkeuring ervan schetsen we hier twaalf in het oog springende wijzigingen. Aan de wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening is ook het nieuwe decreet Grond- en Pandenbeleid gekoppeld. Wat dat voor de lokale besturen zal betekenen, leest u in de volgende *Lokaal*. **XAVIER BUIJS**

Planning

1 Gemeentelijke RUP's met elementen van Vlaams of provinciaal belang

Een gemeente maakt ruimtelijke uitvoeringsplannen voor zaken van lokaal belang. Hierdoor is het mogelijk dat voor één gebied zowel een gewestelijk, provinciaal als gemeentelijk bestemmingsplan van toepassing is. Door een wijziging van het decreet wordt het mogelijk dat een lokaal plan toch elementen van provinciaal of gewestelijk belang bevat. Dit kan de periode om tot een uitgewerkte visie voor het plangebied te komen, verkorten en kostenbesparend zijn. In de toekomst kan de gemeente dus aan het gewest vragen bepaalde zonevreemde woningen in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan betreffende de natuurlijke en agrarische structuur op te nemen.

2 Ruimtelijke projecten van groot lokaal belang

Als voor de realisatie van een ruimtelijk project zowel een wijziging van het ruimtelijk uitvoeringsplan als een wijziging van het structuurplan nodig is, kunnen deze procedures gelijktijdig verlopen voor zover het ruimtelijke project eerst wordt erkend als project van 'groot gemeentelijk en strategisch belang'.

3 Verplichte categorieën van gebiedsbestemmingen

De ruimtebalans is een overzicht op Vlaams niveau van hoeveel hectare grond welke bestemming heeft en van de veranderin-

gen erin. Op basis van de afspraken gemaakt in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is het de bedoeling dat er méér grond beschikbaar komt voor wonen en groen en minder grond voor landbouw. Het is echter geen gemakkelijke opgave om een overzicht te houden over de veranderingen in de ruimtebalans als gevolg van bijkomende ruimtelijke uitvoeringsplannen. Gemeenten zijn immers vrij een naam te geven aan een bepaalde bestemming. Bestemmingen laten zich niet altijd even gemakkelijk indelen in de categorieën die op Vlaams niveau voor de ruimtebalans worden gebruikt. De decreetwijziging bepaalt nu dat de bestemmingen die voorkomen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen voortaan onder een op Vlaams niveau bepaalde categorie vallen.

4 Planbaten, compensatie bestemmingswijziging en gebruikerscompensatie

Het huidige decreet biedt de mogelijkheid om planbaten in te voeren, een afroaming van een deel van de meerwaarde die ontstaat doordat een stuk grond door een ruimtelijk plan in waarde stijgt. Het ontwerpdecreet hervormt het – tot nu toe nooit ingevoerde – systeem van planbaten. Daarnaast komt er ook een systeem van compensaties. Eigenaars en gebruikers (pachters) van landbouwgronden kunnen in de toekomst in bepaalde gevallen een compensatie krijgen als hun gronden bij een wijziging naar een gebied met een groene bestemming aan waarde verliezen, doordat ze minder voor de landbouw geschikt zijn.

Vergunningen

Ook bindende termijn voor niet-ontvoogde gemeenten

Op dit moment is het decreet van 1999 van toepassing, maar gelden voor gemeenten die de stedenbouwkundige vergunningen nog niet zelfstandig afleveren – uiteindelijk het merendeel – nog belangrijke delen van het Coördinatiedecreet. Dat is niet echt duidelijk. De twee decreten worden samengevoegd. Dit heeft belangrijke gevolgen voor niet-ontvoogde gemeenten: ook zij zullen zich voortaan binnen 105 dagen over de aanvraag moeten uitspreken. Doen zij dit niet, dan verliezen zij hun bevoegdheid aan de provincie!

Gewijzigde beroepsprocedures

De beroepsprocedures worden herschreven. Voortaan is, zowel voor de ontvoogde als niet-ontvoogde gemeenten, enkel nog beroep bij de deputatie mogelijk. De beroepsmogelijkheid bij de Vlaamse regering wordt afgeschaft. Wel wordt een Raad voor Vergunningsbetwistingen opgericht. Deze Raad kan worden beschouwd als een soort van Vlaamse Raad van State: hij toetst enkel op rechtmatigheid (legaliteit van de aanvraag), niet op opportuniteit. Na het beroep bij de deputatie kan nog in beroep worden gegaan bij deze Raad. Na uitspraak van de Raad staat enkel nog cassatieberoep bij de Raad van State open.

Een veelgehoorde klacht van de lokale besturen was dat zij niet in beroep konden gaan tegen een beslissing (weigering) van de Vlaamse overheid. In de toekomst zal dit in zoverre kunnen dat tegen de beslissing van de Vlaamse regering beroep kan worden aangetekend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Invoer van meldingsplicht

Op dit moment zijn werken en handelingen hetzij stedenbouwkundig vergunningsplichtig, hetzij vrijgesteld van de stedenbouwkundige vergunningsplicht. Als het ontwerpdecreet wordt

goedgekeurd wordt daaraan een derde categorie toegevoegd, namelijk die van de meldingsplichtige werken. Een burger zal deze werken of handelingen enkel moeten melden bij het lokale bestuur, maar de gemeente kan ze niet tegenhouden. Wie zulke meldingsplichtige werken niet meldt, zou worden bestraft met een gemeentelijke administratieve sanctie, terwijl het enkel melden van vergunningsplichtige werken een stedenbouwkundige overtreding inhoudt. Een nog op te maken uitvoeringsbesluit moet duidelijk maken welke thans vrijgestelde of vergunningsplichtige werken of handelingen meldingsplichtig worden.

As built-attest

Het as built-attest is een document waaruit blijkt dat wat stedenbouwkundig is vergund ook echt zo is gerealiseerd. Ook nu al kon de Vlaamse overheid dit document invoeren, maar dit is nooit gebeurd. In het ontwerp van decreet wordt het as built-attest verder uitgewerkt. Zo wordt bepaald dat 'een instantie' het attest opstelt en dat vervolgens het college dit document 'valideert'. Het ontwerp van decreet geeft ook aan dat 'marginale afwijkingen' op het terrein van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag via een bepaalde procedure toch nog kunnen worden vergund. Zo wordt de vergunning als het ware achteraf aangepast aan de feitelijke situatie. Hiervoor is nog een uitvoeringsbesluit nodig.

Beoordelingsgronden

Het ontwerpdecreet voert een lijst op van aspecten die bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag aan bod kunnen komen. Doordat duidelijker wordt op welke elementen de vergunningverlenende overheid checkt, wil de decreetgever meer rechtszekerheid bieden aan de aanvrager die daarover nu zeggend in het ongewisse verkeert (zie hieronder).

Wat vinden de steden en gemeenten van de wijzigingen van het decreet Ruimtelijke Ordening?

De wijzigingen van het decreet Ruimtelijke Ordening komen niet als een verrassing. Begin 2008 werden de grote lijnen van de aanpassingen duidelijk via het Afsprakenkader. De Vlaamse regering vroeg aan de VVSG advies over het voorontwerp. De VVSG sprak zich bovendien uit tijdens een hoorzitting over dit ontwerpdecreet en het ontwerpdecreet Grond- en Pandenbeleid.

Ondanks deze formele adviesmogelijkheden en de enkele contactmomenten die er zijn geweest, zijn de teksten niet op basis van een daadwerkelijke dialoog met de lokale besturen tot stand gekomen. Dat betreft de VVSG. De gemeenten zijn immers de belangrijkste uitvoerders van het decreet. De uitvoeringsbesluiten die de decretale principes concreet moeten maken, zag de VVSG ook (nog)

niet. Echt jammer, want de praktische inbreng van de gemeenten is onontbeerlijk voor het succes van het decreet.

De bedenkingen van de VVSG zijn onder andere te klasseren. Ten eerste vindt de VVSG dat de regelzucht van de Vlaamse overheid op een aantal punten te ver doorschiet. Het vertrouwen in het doen en laten van de gemeenten lijkt niet erg groot. De beleidsruimte van de gemeente wordt verminderd en dat komt de ruimtelijke kwaliteit niet ten goede. De tekst wint zeker aan slagkracht als deze nog eens met de bril van 'wetsmatiging' wordt gelezen.

Maar ook al wordt een groot aantal artikelen geschrapt, de omvang van de wijziging blijft aanzienlijk. Niet voor niets werd deze wijziging van

het decreet Ruimtelijke Ordening eerder de Mammoetwijziging genoemd. Gemeenten hebben het afgelopen decennium drastisch geïnvesteerd in het beleidsdomein ruimtelijke ordening. Het werk dat nu is gedaan, zal echter gedeeltelijk moeten worden overgedaan. Er komen allerlei taken en taakjes bij voor de gemeente. Dit betekent dus veel bijkomende werklast voor de gemeenten, en die zomaar opvangen is niet vanzelfsprekend.

Tot slot: de datum van invoering van de wijziging is 1 maart! Dat is natuurlijk veel te snel voor de gemeenten om zich degelijk voor te bereiden. De VVSG dringt dan ook aan op uitstel van de invoering van het decreet en op een goede ondersteuning. **XB**

? **MAG EEN ERKENDE KINDERDAGOPVANG VOORRANG GEVEN AAN INWONERS VAN DE EIGEN GEMEENTE?**

! De Vlaamse regering besliste op 5 december 2008 de voorrangsregels voor de erkende dagopvangvoorzieningen te wijzigen. De aanleiding is een recent onderzoek waaruit blijkt dat kansengroepen zoals kortgeschoolde, alleenstaande of allochtone ouders vaak moeilijker dan andere ouders een opvangplaats voor hun kind vinden.

De wijziging houdt in dat voorzieningen in hun opnamebeleid zo veel mogelijk voorrang moeten geven aan vier categorieën kinderen van kansengroepen: alleenstaande ouders die door werkomstandigheden of het volgen van een opleiding hun kinderen tijdens de dag niet zelf kunnen opvangen; ouders die een arbeidsinkomen hebben dat lager ligt dan een inkomensgrens die elk jaar op 1 juli wordt berekend door de Vlaamse regering, volgens de in het Besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 opgenomen bepalingen, en die door werkomstandigheden of door het volgen van een opleiding hun kinderen tijdens de dag niet zelf kunnen opvangen; ouders die een inkomen hebben dat lager ligt dan een inkomensgrens die elk jaar op 1 juli wordt berekend door de Vlaamse regering, volgens de in het Besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 opgenomen bepalingen, en voor wie kinderopvang een belangrijke factor is met het oog op hun economische en maatschappelijke participatie; kinderen voor wie het vanwege sociale en/of pedagogische motieven wenselijk is dat zij gedurende de dag opvang en begeleiding krijgen buiten het eigen gezin.

Voor deze vier categorieën is de voorrang bindend voor ten minste een vijfde van de opvangcapaciteit. Als dus bijvoorbeeld meer dan één kind kandidaat is voor één vrije opvangplaats, moet voorrang gegeven worden aan de ouder die behoort tot één van de vier categorieën tot ten minste een vijfde van de opvangcapaciteit door dergelijke voorrangsgroepen is ingenomen. Andere voorrangs-bepalingen zoals wonen in de gemeente kunnen enkel een rol spelen nadat minstens een vijfde van de capaciteit is toegewezen aan de voorrangsgroepen en nadat men voorrang gegeven heeft aan broers en zussen.

Het opnamebeleid moet duidelijk omschreven zijn in het kwaliteitshandboek. Het is in elk geval ook aangewezen, zo stelt Vlaams minister van Welzijn en Gezin Veerle Heeren in een verduidelijkende brief aan de VVSG, dat de voorziening alle gegevens van ouders die zich melden met een vraag voor opvang noteert.

Besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor onthaalouders Besluit van 5 december 2008 tot wijziging van Besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001

Mail uw vraag over kinderopvang naar ann.lobijn@vvsg.be

10 **Gelijktijdig indienen stedenbouwkundige en milieuaanvraag**

Bedrijven krijgen de mogelijkheid om gelijktijdig een stedenbouwkundige en een milieuaanvraag (klasse II) in te dienen bij een uniek loket. Dit is een fysiek loket en eventueel een virtueel loket. De gemeente staat vervolgens in voor een gelijktijdige behandeling van de aanvraag. Dit betekent de organisatie van één gezamenlijk openbaar onderzoek en een gelijktijdige beslissing over de twee vergunningen.

Handhaving

11 **Herstelvordering verjaart gemakkelijker**

Als een stedenbouwkundige overtreding voor de rechtbank komt, zal de rechter aan onder andere de gemeente vragen welk herstel hij moet opleggen, bijvoorbeeld het herstel van het pand in zijn oorspronkelijke staat. Het ontwerpdecreet bepaalt dat de overheid dit maar voor een bepaalde tijd kan nadat het misdrijf is gepleegd. In bebouwde gebieden is dit binnen vijf jaar, in open ruimtegebieden binnen tien jaar. In kwetsbare gebieden is er daarentegen geen sprake van verjaring. Zodra het misdrijf verjaard is, kan de gemeente geen herstel meer vorderen.

12 **Hoge Raad krijgt meer invloed op gemeentelijk beleid**

Zo'n herstelvordering van de gemeente moet nu al voor advies worden voorgelegd aan een Hoge Raad. Die wordt nu drastisch hervormd en hij ziet zijn bevoegdheden uitgebreid. Gemeenten moeten voortaan in meer gevallen toestemming vragen aan de Hoge Raad als zij initiatieven op het vlak van handhaving willen ondernemen. Nieuw is ook dat een overtreder een bemiddeling van de Hoge Raad kan vragen. Een succesvolle bemiddeling leidt ertoe dat zowel de straf- als de herstelvordering vervalft. Zo'n schikking kan zelfs betekenen dat de bestaande stedenbouwkundige voorschriften niet worden gerespecteerd. Een dergelijke schikking wordt overigens getroffen door het gewest, niet door de gemeente.

Een andere maatregel op het vlak van handhaving is dat de gemeente voortaan moet kiezen tussen een strafrechtelijke vervolging of een burgerrechtelijke. Allebei zal in de toekomst niet meer kunnen.

De wijzigingen op het vlak van handhaving leiden er ongetwijfeld toe dat gemeenten die bezorgd zijn om het naleven van de vergunningen, meer dan nu een eigen handhavingsbeleid zullen moeten voeren.

Xavier Buijs is VVSG-stafmedewerker Ruimtelijke Ordening

- www.ruimtelijkeordening.be, knop wetgeving, wijzigingsdecreet ruimtelijke ordening en decreet Grond- en Pandenbeleid of www.vlaamsparlament.be, stuk 2011 (2008-2009) voor de wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening en stuk 2012 (2008-2009) voor het decreet Grond- en Pandenbeleid.

KORTRIJK – Op initiatief van de stedelijke preventiedienst ontwikkelen studenten van de Kortrijkse hogescholen PIH en IPSOC samen een antipestgame voor de tweede en derde graad van het middelbaar onderwijs. Dit spel lost cyberpesten en steaming niet op maar wil de taboes doorbreken en het probleem bespreekbaar maken.

Unieke antipestgame in de maak

In een scholen- en universiteitsstad waar 13.000 van de 74.000 inwoners studenten zijn, beschouwt het Kortrijkse stadsbestuur het antipestproject als een prioriteit. Voor dit project zette de preventiedienst een nauwe samenwerking op met schooldirecties, leerkrachten, leerlingen, oudercomités en de centra voor leerlingenbegeleiding. De scholen zijn enthousiast over dit laagdrempelige project omdat het kosteloze en kant-en-klare modules verstrekt die weinig engagement van de leerkrachten vereisen. Liefst 30 van de 35 basisscholen, en 12 van de 18 secundaire scholen maken er al gebruik van.

Het antipestproject bestaat uit vier modules die per leeftijdsgroep zijn ontwikkeld. De module voor de eerste graad van het basisonderwijs heet *School zonder pesten*, een geanimeerde voorstelling over aanvaardbaar en onaanvaardbaar gedrag.

De module *Ik pest niet. En jij?* richt zich tot acht- tot twaalfjarigen. De bedoeling is de leerlingen te sensibiliseren voor de pestproblematiek. In de theatervoorstelling *Pestkop* worden alle facetten van het pestprobleem bespreekbaar gemaakt.

De emotioneel geladen theatervoorstelling *Dodgepest?* zonder een echt happy end geeft de jongeren van de eerste graad secundair onderwijs een signaal dat zelfs op het eerste gezicht onschuldige pesterijen kunnen escaleren en dramatische proporties kunnen aannemen.

Interactief antipestgamen

Voor de jongeren van de tweede en derde graad secundair onderwijs is er een interactieve antipestgame in de maak. Voor een groep waar pestproblemen in de vorm van steaming en cyberpesten voorkomen, blijken multimedia het middel bij uitstek.

Gamen is een deel van hun cultuur

De stad Kortrijk maakt van het antipestproject een prioriteit.

en vormt de ideale pedagogische methode. Het spel *R.E.-pest* situeert zich in het digitale Kortrijk. De speler begint als leerling in een futuristische school. Tijdens zijn tocht door Kortopia krijgt hij met allerlei pestsituaties te maken waarop hij moet reageren. Hij bepaalt zelf de volgorde van de opdrachten maar is wel verplicht enkele opdrachten uit te voeren vooraleer hij naar een volgend level kan gaan. De gamer verdient punten door gepast te reageren op pestsituaties. Beslist hij mee te pesten, dan raakt hij na een tijdje bewusteloos en wordt hij met de ziekenwagen afgevoerd.

Deze educatieve game voor tieners wordt ontwikkeld door studenten van verschillende afdelingen van de Kortrijkse hogescholen

KATHO en HOWEST. De studenten van de IPSOC staan in voor het pedagogische spelconcept. Zij peilden bij 500 leerlingen naar hun interesses omtrent gaming en naar de populairste plaatsen in Kortrijk. Ze bedenkten de pestsituaties en maken een pedagogische handleiding voor de leerkrachten als begeleiding voor de nabespreking in de klas. Ten slotte begeleiden ze ook de testfase van het spel. De studenten van de opleiding digital arts en entertainment van HOWEST staan in voor het technische luik van het spel. Dit omvat de modellering en programmering van dit Initial design document. Ze ontwierpen niet alleen de school van de avatar gametaal voor personage, ze bootsten ook het begijnhof, het station, de Grote Markt, het stadhuis, de Broeltorens en het Buda-eiland van Kortrijk na. De eerstejaars ontwikkelen de omgeving en het decor. De tweede- en derdejaars nemen de interactie tussen de verschillende deelnemers en de details zoals straatlichten en ondergaande zon voor hun rekening. Alleen in Engeland werkte men al op dezelfde manier.

‘De antipestgame moet het taboe op pesten helpen doorbreken,’ besluiten de enthousiaste studenten. ‘Dit project moet tieners tot inkeer brengen zodat ze pesten niet als normaal beschouwen. Ouders komen niet voor in de game omdat die te moraliserend zijn en de meeste tieners toch niet naar hun ouders luisteren.’ De eerste antipestgame zal vanaf september 2009 verspreid worden in de Kortrijkse scholen en kan onder begeleiding van het preventieteam klassikaal worden gespeeld. Als het concept aanslaat willen de studenten gelijkaardige spelletjes voor andere grote steden in Vlaanderen ontwikkelen.

Inge Ruiters

'De samenwerking met de collega's van het OCMW verloopt heel goed. Het is zeker een voordeel dat we hier samen zitten.'

Steven Regelbrugge, werkwinkelconsulent Eeklo en Deinze

8.30 's Morgens nemen we met de collega's de tijd om bij een kopje koffie de laatste nieuwigheden uit te wisselen. De werkwinkel gaat om negen uur open. Hier in Deinze werken we met tien VDAB-personeelsleden. Daarnaast zijn er de mensen van het OCMW, het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA), de gespecialiseerde trajectbegeleiding (GTB) en het dienstenchequebedrijf.

9.00 Zoals op de meeste werkdagen heb ik vandaag de hele dag afspraken met cliënten. In Deinze werk ik twee dagen per week als trajectbegeleider in het kader van het jeugdwerkplan. De andere drie dagen verzorg ik de preventieve trajectwerking in de werkwinkel in Eeklo. De begeleiding van jongeren hier in Deinze verloopt vlot. Ik bekijk samen met hen hun zoekgedrag, geef hun vacatures mee, of stel een trajectplan op waarmee ze terecht kunnen bij onze tenderpartner Randstad Diversity. Kortom, ik stel alles in het werk om hen zo snel mogelijk aan een baan te helpen. De nieuwe klanten ontvangen we in groep, voor hen verzorgen we ook gezamenlijke informatiemomenten, meestal op woensdagvoormiddag. Tegenwoordig doen we dat niet meer met een formele infovergadering, maar aan de hand van een quiz met meerkeuzevragen, waarbij de jongeren zelf actief bezig zijn en al doende leren. Dat nieuwe format slaat duidelijk aan.

10.40 Mijn volgende klant verwacht ik om elf uur. Ik ga nu twintig minuten meehelpen aan het onthaal. Mijn collega daar staat er alleen voor, en ik heb gemerkt dat het aantal wachtenden groeit. Ik neem

dan een deel van de basisdienstverlening voor mijn rekening: mensen inschrijven als werkzoekende, attesten uitreiken, klanten aan het werk zetten aan een van de computers, vacatures meegeven. We zijn hier niet te beroerd om elkaar bij te springen als er eens een dienst onderbemand is. Ook in Eeklo kan het gebeuren dat ik de basisdienstverlening verzorg, bijvoorbeeld als er collega's vakantie hebben.

13.30 Ook vanmiddag ontvang ik een aantal jongere werkzoekenden. In Eeklo is mijn werk ietwat verschillend, daar begeleid ik mensen die ouder zijn dan 25 en al een tijdje op zoek zijn naar werk. Daarnaast maak ik er de trajectbepalingen op voor mensen uit de drie kansengroepen – de zogenaamde 3K's: laaggeschoolden, allochtonen en vijftigplussers –, die dan verder worden begeleid door onze partners. Ik doe het allemaal even graag, die afwisseling van doelgroepen maakt mijn werk ook extra boeiend. Je merkt wel dat jongeren veel meer gebruik maken van de moderne technologie zoals het internet. Oudere werkzoekenden zijn dikwijls ook iets moeilijker te begeleiden naar de arbeidsmarkt. Het kan zijn dat ze herscholing nodig hebben. Voor sommige cliënten vraag ik eerst een screening aan bij een externe partnerorganisatie, om te onderzoeken welke arbeidskansen ze nog hebben. Daarna verwijst ik ze eventueel door naar de GTB voor verdere begeleiding. In andere gevallen is eerst een periode van activeringsbegeleiding nodig, waarbij bijvoorbeeld mensen met een verslavingsproblematiek de kans krijgen iets aan hun situatie te doen,

zodat ze weer beschikbaar worden voor de arbeidsmarkt. Voor dergelijke trajectbegeleiding is het een groot voordeel dat we hier in de werkwinkel samen zitten met de andere partners. De samenwerking verloopt heel vlot, zowel in Deinze als in Eeklo. Zo kunnen de collega's van het OCMW bij ons terecht met hun vragen over de verschillende tewerkstellingsmaatregelen. En krijg ik een klant die in het verleden tewerkgesteld was in het systeem van artikel 60, dan kan ik direct informeren hoe die tewerkstelling is verlopen. Het OCMW heeft in dat geval een duidelijk zicht op de problematiek van de klant. Het is goed als je de trajectbegeleiding daarop kunt afstemmen.

16.30 Mijn laatste klant is gearriveerd. Morgen werk ik in Eeklo en ontvang ik heel uitzonderlijk geen cliënten. In de voormiddag is er intervisie gepland: met een aantal collega's bespreken we bepaalde klanten die we in begeleiding hebben, en nemen we onze eigen aanpak kritisch onder de loep. De inzichten die ik van collega's meekrijg, vormen een belangrijke ondersteuning in mijn werk met klanten. En in de namiddag is er vergadering voor het hele werkwinkelteam. Onze nieuwe teamchef zal zichzelf voorstellen en haar visie en werkwijze toelichten. Voor mij als trajectbegeleider is de uitdaging altijd al heel duidelijk geweest: zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen. Een tevreden klant, dat is mijn doelstelling. Daar haal ik ook mijn voldoening uit. Het klopt dat we soms streng moeten zijn voor mensen. Maar als je dan goed uitlegt waarom, krijg je daar respect en begrip voor terug. | PP

POL DESPEGHEL

Als gevolg van het sectorale akkoord 2008-2013 heeft de Vlaamse regering het Rechtspositiebesluit aangepast.

Rechtspositiebesluit: overheid wikt en beschikt, sociale partners kijken toe

Als gevolg van het sectorale akkoord 2008-2013 heeft de Vlaamse regering het Rechtspositiebesluit van 7 december 2007 aangepast.

De aanpassingen hebben te maken met de nieuwe salarisregeling voor (adjunct-)gemeente- en OCMW-secretarissen vanaf 2009, de gefaseerde verhoging van de eindejaarstoelage vanaf 2009 tot en met 2013, en de invoering van een tweede salarisschaal (D5) voor ploegbazen. De D5-schaal wordt nu verplicht ingevoerd, terwijl dit volgens het sectorale akkoord een facultatieve salarisschaal is. De VVSG is niet te spreken over deze zoveelste eenzijdige ingreep van de Vlaamse regering in afspraken tussen de werkgevers en de vakbonden. (Bij de totstandkoming van het Rechtspositiebesluit werd het sociale overleg ook al met de voeten getreden.) Over deze drie verplichte maatregelen moet lokaal niet meer worden onderhandeld met de vakbonden. Voor alle duidelijkheid, de gemeentesecretaris stelt het individuele salaris van elk personeelslid vast. Zijn eigen salaris wordt dan weer door de gemeenteraad bepaald, tenzij die de bevoegdheid naar het college delegeert.

Andere wijzigingen

Naast de uitvoering van het sectorale akkoord 2008-2013 bevat het gewijzigde Rechtspositiebesluit nog enkele interessante (maar daarom niet altijd even zinvolle) zaken. Zo mag een gemeente voor mandaatfuncties nooit afwijken van de diplomavereiste, terwijl dit voor alle overige functies onder welbepaalde voorwaarden wel mogelijk is.

We vragen ons af wat de VDAB – altijd al een gedreven voorstander van aanwerving op basis van competenties en niet louter van diploma – hiervan zal vinden. Verder moet de financieel beheerder van de gemeente voortaan betrokken worden bij het vaststellen van de evaluatiecriteria, wat zeker verdedigbaar is. Ten slotte mag de gemeenteraad beslissen dat niet-gereguleerde toelagen en vergoedingen die vóór 2009 lokaal werden toegekend, op persoonlijke titel behouden blijven. Volgens de toelichting bij het ontwerpbesluit dat vorige maand werd voorgelegd aan de sociale partners in het Comité C1, zouden de toelagen in het kader van overuren of regulier nacht- en weekendwerk in elk geval niet onder deze overgangsregeling vallen. Het is afwachten of deze verduidelijking ook in de definitieve tekst van de toelichting behouden blijft.

Al bij al is het jammer dat de Vlaamse overheid haar eigen bekommernissen opneemt in het besluit, zonder aan de sociale partners de kans te geven ook verbeterpunten aan te brengen, zoals de vergoeding voor conciërges of de overurenregeling. Alle maatregelen zijn ten laatste op 1 januari 2009 in werking getreden.

marijke.delange@vvsg.be

Rechtspositiebesluit van 7 december 2007, Inforumnummer 224308, aangepast door de Vlaamse regering op 16 januari 2009 als gevolg van het sectorale akkoord 2008-2013, Inforumnummer 233631

Sociaal huis, werken aan een toegankelijke dienst- en hulpverlening

Het lokale sociale beleid is gericht op een maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger en een optimaal bereik van de beoogde doelgroep. Met deze doelstelling voor ogen kreeg elk lokaal bestuur vanuit het decreet Lokaal Sociaal Beleid de opdracht om een sociaal huis te realiseren met een informatie-, loket- en doorverwijsfunctie. Dit handboek vertrekt vanuit de visie dat het sociale huis een toegankelijkheidsconcept is dat op lokaal niveau wordt uitgewerkt en dat een antwoord biedt op de specifieke toegankelijkheidsproblemen in de lokale dienst- en hulpverlening. Werken aan een toegankelijke lokale dienst- en hulpverlening wordt beschouwd als een strategisch aandachtspunt voor gemeente- en OCMW-besturen. Dit boek schuift vier actieterrains naar voren om in te spelen op toegankelijkheidsproblemen: communicatie, proactief handelen en hulpverleningsmethodieken, loketwerking en ruimtelijke inbedding (inclusief klantgerichte dienstverlening) en participatie. De auteurs zijn allemaal onderzoeksmatig of in de praktijk actief op een of meer van deze actieterrains. Ze reiken naast denkkaders ook praktijkvoorbeelden en concrete werkinstrumenten aan waar medewerkers en mandatarissen van lokale besturen mee aan de slag kunnen.

De Vlaamse overheid bezorgde alle lokale besturen een exemplaar van dit boek. Bijbestellen kan bij www.politeia.be, info@politeia.be, T 02-289 26 10. VVSG-leden betalen 35 euro, niet-leden 39 euro.

**Het Waregems Autonoom Gemeentebedrijf
Stadsontwikkeling WAGSO werft aan
op contractuele basis**

Algemeen directeur (m/v) – niveau A

Taken

- Instaan voor de administratieve, commerciële en economische werking van het gemeentebedrijf
- Projecten uitwerken i.k.v. de stadsontwikkeling van Waregem
- Instaan voor het grond- en pandenbeleid van het gemeentebedrijf
- Promoten van de commerciële centrumfuncties van Waregem

Profiel

- Universitaire opleiding of masterdiploma in een economische of juridische richting
- Leidinggevende competenties
- Sterke administratieve en communicatieve vaardigheden
- Vaardig in het commerciële en financiële beheer van een organisatie
- Vertrouwd met standaard informatietoepassingen
- Sterke motivator in teamverband
- Creatief en dynamisch

Kandidaturen met uitgebreid cv en kopie van diploma te richten aan het Directiecomité WAGSO, Gemeenteplein 2, 8790 Waregem, ten laatste op **25 februari 2009**.
Verdere informatie: secretariaat WAGSO,
T 056-62 12 62 of vacatures@waregem.be

AFDELING TUD (TECHNISCH UITVOERENDE DIENSTEN)
DIENST UITBESTEDE WERKEN

Ingenieur m/v
in voltijds statutair verband

De stad Tienen gaat over tot de organisatie van een aanwervingsexamen met aanleg van een wervingsreserve voor een duur van 3 jaar, voor de functie van ingenieur A1a-A3a voor de afdeling TUD dienst uitbestede werken.

**Beknopte
functie-inhoud:**

Coördinatie en toezicht van uitbestede werken i.v.m. gebouwen. Uitwerken van strategische en operationele beleidsdoelstellingen.

Voorwaarden voor de functie: in het bezit zijn van een diploma universitair onderwijs of hoger onderwijs van het lange type gelijkwaardig aan universitair onderwijs in de richting industrieel ingenieur, burgerlijk ingenieur of architectuur.
Slagen voor een aanwervingsexamen.

Aanbod: een salarispakket op A-niveau (geïndexeerde bruto maandwedde minimum 2705,57 euro maximum 4761,07 euro). Bij de stad Tienen kun je rekenen op tal van extralegale voordelen (maaltijdcheques, gratis hospitalisatieverzekering, fietsvergoeding, enz.) en krijg je ruimschoots de gelegenheid om je bij te scholen.

Interesse? De toelatings- en aanwervingsvoorwaarden, uitgebreide functiekaart, examenprogramma en inlichtingen zijn te verkrijgen bij de personeelsdienst, Grote Markt 27, 3300 Tienen, tel 016 80 57 79 of 016 80 57 84.

De kandidaturen, vergezeld van een afschrift van het vereiste diploma en van een recent uittreksel uit het strafregister, dienen ten laatste op **15 maart 2009** aangetekend gericht te worden aan het college van burgemeester en schepenen, Grote Markt 27, 3300 Tienen.

De **Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw** zoekt voor het Kennisplatform lokale besturen een

Projectmedewerker (m/v)

Functie

Het Kennisplatform lokale besturen is een samenwerkingsverband tussen de VVSG en V-ICT-OR en heeft als doelstellingen het sensibiliseren van de lokale overheden; het creëren van een centraal kennisplatform met gevalideerde informatie en kennis op het vlak van ICT, GIS, e-government en andere domeinen binnen het lokale bestuur; het creëren van een gemeenschap van domeinexperts op het vlak van ICT, GIS en e-government. De projectmedewerker is verantwoordelijk voor de uitwerking en het beheer van het project.

Voor meer informatie in verband met de functie kun je bellen naar Herman Callens 02-211 55 29

Profiel

- Je hebt een universitair diploma, bij voorkeur in de communicatiewetenschappen, informatica of bestuurskunde of je bent gelijkwaardig door ervaring
- Je hebt een goede basiskennis van ICT en voldoende noties over geodata en GIS-systemen
- Je bent kritisch en analytisch ingesteld, kunt zelfstandig werken maar functioneert ook goed in teamverband
- Je bent communicatief ingesteld en beschikt over een vlotte pen
- Je bent een duizendpoot die stressbestendig is
- Je kunt vlot werken met Officepakketten (Word, Excel, Access) waarbij ervaring met websitebeheer en/of SharePoint een pluspunt is.

Wij bieden je

Een voltijds contract voor 1 jaar (verlenging mogelijk afhankelijk van de subsidie), een aangepast loonpakket en soepele werkregeling in een omgeving waar een open geest, professionaliteit, realisme en idealisme samengaan. Detachering vanuit de overheid behoort tot de mogelijkheden.

Interesse?

Sollicitatie met cv stuur je per e-mail ten laatste op **25 februari 2009** naar Hildegard.Merckx@vvsg.be.

Om de dienstverlening aan de cliënten van de sociale dienst verder uit te bouwen, is het OCMW van Hasselt op zoek naar een:

Jurist (m/v)

voltijds – in statutair dienstverband – A1a/A1b/A2a

Je taken

Je ondersteunt de medewerkers van de sociale dienst en andere diensten van het OCMW op juridisch vlak. Een belangrijke opdracht vormt hierbij het invullen van het juridische luik in de collectieve schuldenregeling. Vanuit je expertise neem je als stafmedewerker ook proactief deel aan beleidsvoorbereidende werkzaamheden, houd je de leidinggevenden op de hoogte van juridische problemen en anticipeer je op mogelijke juridische ontwikkelingen.

Je profiel

Je bent een gemotiveerde houder van een master of licentiaat in de rechten en hebt een grondige kennis van de OCMW-wetgeving en de andere relevante wetgeving terzake of je bent in staat om die binnen de kortste keren te verwerven. Je bent flexibel, integer en een teamplayer die initiatief neemt. Je kunt goed plannen en organiseren. Probleemanalyse, oordeelsvorming, omgevingsbewustzijn, overtuigingskracht en leer- vermogen vormen de overige vereiste competenties voor het uitoefenen van deze functie.

Interesse ?

Voor de volledige profielbeschrijving, de inlichtingenbundel en een inschrijvingsformulier kun je terecht bij onze dienst personeelszaken, T 011-30 80 15. Je kunt het formulier ook afhalen in onze kantoren, OCMW, A. Rodenbachstraat 20, 3500 Hasselt of downloaden via www.ocmw-hasselt.be. Gelieve je kandidatuur ten laatste op **27 februari 2009** te bezorgen.

Johan Peeters, projectmanager sociale dienst, geeft je graag bijkomende informatie over deze functie op het nummer 011-30 81 37. Dit is een vacature, er wordt geen wervingsreserve aangelegd.

Vanaf 1 maart zal de tenlasteneming in het kader van de zorgverzekering 130 euro bedragen in plaats van 125 euro. Dit geldt zowel voor zorgbehoevenden in de thuiszorg als voor rusthuisbewoners. Personen met een Omniostatuuat betalen voortaan 10 euro bijdrage voor de Vlaamse zorgverzekering in plaats van 25 euro. Vroeger kregen volgende categorieën de korting ook: personen met een WIGW-statuuat, gerechtigden op een leefloon, gerechtigden op een inkomensgarantie voor ouderen en hun personen ten laste, mindervaliden met een tegemoetkoming voor personen met een handicap en hun personen ten laste, gezins- hoofden en alleenstaanden van boven de vijftig jaar die meer dan één jaar werkloos zijn met een werkloosheidsvergoeding en wier inkomen een bepaalde inkomensgrens niet overschrijdt, en hun personen ten

laste. Vanaf 1 januari 2009 hebben zorgbehoevende personen die thuis verblijven recht op een tenlasteneming vanaf het ogenblik waarop hun zorgbehoefte werd vastgesteld. Zorgbehoevende personen die in een erkend rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis verblijven, hebben recht op tenlasteneming vanaf het moment van opname. Bij een laattijdige aanvraag worden de tenlastenemingen uitbetaald vanaf de eerste dag van de vijfde maand na de datum van het attest of het verblijf. Er kunnen maximaal zes maanden tenlastenemingen retroactief worden uitgekeerd.

elke.verlinden@vvsb.be

ADVERTENTIE

Steinzeug | Keramo

Gres rioleringsproducten :

- ... sterk (sterker dan beton)
- ... bestand tegen chemicaliën, olie, reinigingsmiddelen, hoge temperaturen
- ... onderhoudsvriendelijk
- ... bestand tegen hogedruk- of mechanische reiniging
- ... milieuvriendelijk
- ... minimum levensduur van 150 jaar
- ... dus duurzaam!

Keramo Steinzeug N.V.
 Paalsteenstraat 36 | 3500 Hasselt | Tel. (+32) (0)11 21 02 32 | Fax. (+32) (0)11 21 09 44
info@keramo-steinzeug.be | www.steinzeug-keramo.com

Regels samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg

Net voor de kerstvakantie keurde de Vlaamse Regering het besluit betreffende de samenwerkingsinitiatieven eerstelijnsgezondheidszorg (SEL's) goed. Dit uitvoeringsbesluit zorgt voor de concrete uitwerking van de SEL's.

Het werkgebied van de SEL's is gebaseerd op het zorgregiodecreet dat recent werd gewijzigd. (De provinciale grenzen zijn nu gerespecteerd.) In principe komt het werkgebied van de SEL's overeen met het gebied regionale stad. Op het niveau van een kleine stad kan een afdeling van een SEL worden opgericht. Het SEL krijgt een hele reeks opdrachten zoals het opstellen van een sociale kaart, het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de ziekenhuizen en de voorzieningen uit de ouderenzorg, de ondersteuning bij de invoering van multidisciplinaire zorgtrajecten, het aanreiken en promoten van het elektronische zorgenplan, het organiseren van multidisciplinaire vormingen, het toezicht houden op de organisatie van het multidisciplinaire overleg en het faciliteren van het multidisciplinaire overleg en indien gewenst toeleiden naar een regionaal dienstencentrum, een sociale dienst van een OCMW

of naar een andere zorgaanbieder die bereid is de organisatie van het multidisciplinaire overleg op zich te nemen. Het SEL kan ook zelf het multidisciplinaire overleg op zich nemen als het regionale dienstencentrum, het OCMW of een andere zorgaanbieder het nalaten dit te doen binnen een termijn van een maand na de aanvraag tot overleg. De SEL's krijgen de taak het lokale bestuur te adviseren bij de opmaak van het onderdeel eerste lijn van hun lokale sociaalbeleidsplan. De subsidiëring per zorgenplan verdwijnt. Elke SEL zal een subsidie ontvangen van 60.000 euro per werkjaar, vermeerderd met 0,20 euro per inwoner van het werkgebied van een SEL. Een erkenning als SEL kan ten vroegste op 1 januari 2010 ingaan. In het besluit staat geen vergoeding ingeschreven voor de organisatie van het multidisciplinaire overleg. Hiervoor zullen binnen het SEL afspraken gemaakt moeten worden.

elke.verlinden@vvsb.be

Het nieuwe zorgregiodecreet, BS 23 december 2008, Inforumnummers 234012 en 185665.

Doelgroepwerknemers aanvullende thuiszorg eindelijk gekend

Net voor het jaareinde hebben alle OCMW's die een aanvraag indienden op de gesloten oproep lokale diensteneconomie – aanvullende thuiszorg informatie gekregen over de verdeling. Uiteindelijk stonden er 140 VTE's ter beschikking. De openbare sector

krijgt daar 54 procent (75,5 VTE's) van toegekend. OCMW's die een dienst voor gezinszorg hebben of in samenwerking een dienst voor gezinszorg organiseren, krijgen doelgroepwerknemers gesubsidieerd. OCMW's die geen dienst voor gezinszorg organiseren, ont-

vangen er geen. Wij hopen dat dit verandert zodra deze diensten erkend worden in uitvoering van het woonzorgdecreet. Omdat de klaverbladfinanciering een bijzonder ingewikkeld model is waarbij men rekening moet houden met regelgeving betreffende welzijn en

sociale economie, is er een VVSG-nota opgesteld om het geheel wat overzichtelijk te maken. Openbare diensten die doelgroepwerknemers toegewezen kregen, zullen deze nota ontvangen.

elke.verlinden@vvsb.be

Uw personeelsadvertentie in Lokaal, VVSG-week én op de VVSG-website

Inlevering personeelsadvertenties:

Lokaal 5 (16 tot 31 maart 2009): 2 maart 2009

Lokaal 6 (1 tot 15 april 2009): 16 maart 2009

Informatie: Nicole Van Wichelen • T 02-211 55 43 • nicole.vanwichelen@vvsb.be

Wat na de individuele beroepsopleiding?

Na een individuele beroepsopleiding (IBO) ben je als bestuur verplicht om de cursist aan te werven met een contract voor onbepaalde duur. Maar mag een lokaal bestuur dit wel?

Een lokaal bestuur is gebonden aan specifieke voorschriften voor de aanwerving van personeel. Het lokale bestuur kan een cursist na de individuele beroepsopleiding (IBO, of GIBO voor mensen met een handicap) echter gerust aanwerven zonder de 'normale' procedures van aanwerving toe te passen. Personeel dat in het kader van een opleidings- en tewerkstellingsmaatregel bij een lokaal bestuur werkt, maakt immers geen deel uit van de personeelsformatie (art. 103 Gemeentedecreet). Dat betekent ook dat dit personeel geen toegang heeft tot de loopbaan (interne personeelsmobiliteit en bevordering) en op basis van de IBO- of GIBO-tewerkstelling geen aanspraak kan maken op 'automatische' aanwerving in een vacante betrekking van de personeelsfor-

matie. Artikel 25 van het Besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2007 betreffende de rechtspositieregeling (BVR RPR) laat toe dat er voor personeel in tewerkstellingsmaatregelen een specifieke, geëigende toegangsweg tot betrekkingen met een onbepaalde tewerkstellingsduur vastgesteld wordt. Als lokale besturen zoals wettelijk voorgeschreven een contract van onbepaalde duur geven na de opleidingsfase in het stelsel van IBO of GIBO, dan wordt artikel 25 BVR RPR toegepast. De besturen die gebruik maken van het stelsel van IBO en/of GIBO moeten de afwijkingmogelijkheden in de plaatselijke rechtspositieregeling opnemen en het toepassingsgebied ervan omschrijven.

petra.dombrecht@vvsbg.be en kris.dehamers@vvsbg.be

Meer informatie over leren op de werkuloer, <http://judab.be/jibo/>

Lokale besturen kunnen toch personeel na een individuele beroepsopleiding aanwerven.

Diefstal- en brandbeveiliging fiscaal interessanter

Investeren in diefstal- en brandbeveiliging van de woning is voor particulieren sinds 1 januari 2009 fiscaal nog interessanter. Wie bijvoorbeeld inbraakwerend glas installeert, een alarmsysteem of camera plaatst, extra beveiliging op ramen, deuren of lichtkoepels aanbrengt of water- of poederblussers aanschaft, kan van een fiscale maatregel genieten. Nieuw is deze maatregel niet, wel nieuw is het maximumbedrag. Het niet-geïndexeerde maximumbedrag is verhoogd van 130 naar 500 euro. Geïndexeerd gaat het om een bedrag van 690 euro. Wie meer wil weten over de investeringen die in aanmerking komen voor dit fiscale voordeel, vindt de informatie op www.besafe.be. De voorwaarden en mogelijkheden blijven ongewijzigd tegenover voorgaande jaren.

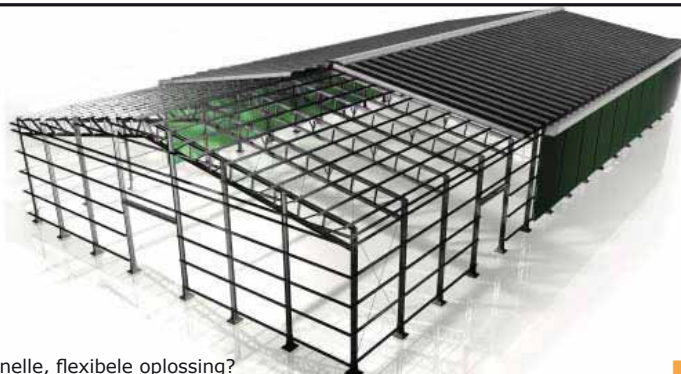
nadja.desmet@vvsbg.be

Art. 55 van de Programmawet van 8 juni 2008 (publicatiedatum 16 juni 2008): het niet-geïndexeerde bedrag wordt opgetrokken van 130 naar 500 euro.

De lijst met mogelijke investeringen op het vlak van beveiliging en de eraan verbonden kwaliteitsvoorwaarden staan in het Koninklijk Besluit van 25 februari 2007 tot wijziging van het KB/WIB 92 op het vlak van de belastingvermindering voor uitgaven voor beveiliging van een privéwoning tegen inbraak of brand, BS van 2 maart 2007. Zie ook: www.besafe.be

ADVERTENTIE

Snel ruimte nodig??

Snel nood aan ruimte? Op zoek naar een snelle, flexibele oplossing? Een duidelijke, gedetailleerde offerte binnen de 48u? Verifieerbare kwaliteit, niet enkel in België maar wereldwijd? Frisomat ontwerpt, produceert en bouwt reeds 30 jaar innovatieve gebouwen uit koudgewalst, verzinkt staal. Een juiste prijs en korte levertijd voor elk project. Just in time, in overeenstemming met lokale statische normering. Snel ruimte nodig, praat met ons. **www.frisomat.be**

FRISOMAT
Innovators in steel buildings

Antwerpen 19 februari
Maak werk van je lokaal toerismebeleid

Studienamiddag over middelen en mogelijkheden om een sterk lokaal toerismebeleid te realiseren.
www.vvsg.be (kalender)

Hasselt 10 maart, 26 maart en 30 maart
Collectieve schuldenregeling

Verdiepingsmodule voor schuldbemiddelaars over een geactualiseerd 'draaiboek CSR'.
www.centrumschuldbemiddeling.be, knopvorming

Hooglede 20 februari
Intervisie voor animatoren die vragen hebben rond uitvoerende taken

Voor animatoren uit een voorziening aangesloten bij FOS, FERUBEL, de VVI en de VVSG.
www.vvsg.be (kalender)

Antwerpen 11 maart
Pensioenen – de toekomst verzilverd

Studiedag over pensioenstelsels, scherpe probleemanalyses en concrete toekomstpistes omgezet in becijferde scenario's.
www.vvsg.be (kalender)

Hasselt 16 en 17 maart
Klantgericht handelen

Training in actief luisteren en assertief gedrag, gepast vragen stellen en over het belang van verbale en non-verbale communicatie.
www.vvsg.be (kalender)

Harelbeke 5 maart
Interculturele competenties voor OCMW's en LOI

Basistraining voor OCMW-maatschappelijk werkers.
www.vvsg.be (kalender)

Mechelen 12 maart
Folders en brochures

Uitwisseling en vorming voor medewerkers die communicatieproducten maken in het kader van het lokaal sociaal beleid.
www.vvsg.be (kalender)

Gent 17 maart
Manifestaties en evenementen

Studiedag over evacuatie en camerabewaking op evenementen en manifestaties.
www.vvsg.be (kalender), info@khis.be

Roeselare 5 maart
De wet van 2 april 1965

Vorming voor maatschappelijk werkers en administratieve medewerkers.
www.vvsg.be (kalender)

Leuven 12 maart
De groenambtenaar in het recht

Studienamiddag over de aansprakelijkheid in de praktijk, onderhoud van bomen, machines en veiligheid.
www.mijnwetboek.be

Anderlecht 17 maart
Noord-Zuidsensibilisatie: van mensen raken tot activeren

Voor schepenen, Noord-Zuidambtenaren en voorzitters/sters van Gemeentelijke Raden voor Ontwikkelingssamenwerking (GROS).
www.vvsg.be (kalender)

Hasselt 10 maart
Geel 12 maart
Leuven 26 maart
Aalst 31 maart
Torhout 2 april
Hoe pak ik vrijwilligerswerking aan in mijn rusthuis?

Vorming voor animatoren, ergotherapeuten en stafmedewerkers woonzorgcentra die vrijwilligers begeleiden.
www.vvsg.be (kalender)

Mechelen 13 maart
Gent 24 april
Integrale begeleiding van rusthuisbewoners met ernstige psychiatrische problemen

Workshop voor OCMW-secretarissen, rusthuisdirecteurs, diensthoofden en maatschappelijk werkers.
www.vvsg.be (kalender)

Vlaanderen 26 april
Uit Vriendschap

Negende editie van de erfgoeddag.
www.erfgoeddag.be

Blankenberge 27 april, 14 mei en 28 mei
Consumentenkrediet

Driedaagse verdiepingsmodule voor schuldbemiddelaars.
www.centrumschuldbemiddeling.be, knop vorming

Brussel 28 april en 5 mei
Handelspraktijken

Verdiepingsmodule voor schuldbemiddelaars.
www.centrumschuldbemiddeling.be, knop vorming

NIX TRILJOEN

hoe een stap u hogerop kan brengen

Escala: omdat uw organisatie ons uitgangspunt is

Escala zag het levenslicht in de lente van 2007. Met als opdracht: doelgerichte en flexibele vorming aanbieden voor de openbare besturen. Volledig toegespitst op hun specifieke situatie en de opleidingsbehoeften van hun medewerkers. En met de grootst mogelijke zorg voor kwaliteit.

Escala is dé opleidingspecialist voor de openbare besturen

Uw bestuur of organisatie is nooit uitgeleerd. Daarom biedt Escala u een full-service opleidingspakket. Met open opleidingen op vaste data en locaties in heel Vlaanderen. Met opleidingen op maat, die we inpassen in de werkwijze en agenda van uw organisatie. En met alles wat ertoe bijdraagt dat uw organisatie het maximum uit onze opleidingen haalt. Van nauwgezette projectbegeleiding tot gedegen competentie management. Van doordacht opleidingsplan tot glashelder advies over mogelijke subsidies.

Omschrijving	sessies (3 u)	Lesplaats	Startdatum
Beheer verzekeringsdossiers	4	Brugge	16 februari 2009
Vellen van bomen : 2. gevorderden	4	Kalmthout	16 februari 2009
Vellen van bomen : 3. zware velling	4	Roeselare	18 februari 2009
		Kalmthout	9 maart 2009
Vellen van bomen : 4. bomen onder spanning	4	Roeselare	4 maart 2009
		Kalmthout	23 maart 2009
Projectmanagement in de non- en social profitsector	3	Kortrijk	17 februari 2009
Aansprakelijkheden en verjaringstermijnen	1	Herentals	19 februari 2009
Basis elektriciteit voor de openbare diensten	6	Kortrijk	2 maart 2009
Het opstellen van een communicatieplan	3	Brussel	2 maart 2009
(Hypothecaire) Leningen en woonkredieten, waarborgen en verzekeringen	4	Brussel	3 maart 2009
Veilig werken met de bosmaaier	4	Roeselare	3 maart 2009
		Kalmthout	5 maart 2009
Info-sessie voor scholen: overheidsopdrachten	1	Brugge	4 maart 2009
Klantgericht schrijven	4	Brussel	5 maart 2009
Verdubbel je werkprestaties in 15 dagen	4	Kortrijk	6 maart 2009
Wat is de rol van de commissaris in de grote vzw's ?	1	Geel	9 maart 2009
		Brussel	11 maart 2009
		Kortrijk	13 maart 2009
Lassen en solderen	10	Kortrijk	11 maart 2009
Gerontologisch koken	3	Kortrijk	12 maart 2009
Onderhoud van wagens, vrachtwagens, vuilniswagens, brandweerwagens	8	Kortrijk	13 maart 2009
Doelgroepsegmentering voor toeristische diensten	2	Brugge	16 maart 2009
Inleiding tot milieurecht	6	Geel	16 maart 2009
Aanplanten van bomen	2	Roeselare	17 maart 2009
		Kalmthout	24 maart 2009
Autocontrole gids voor de sector van de grootkeukens	2	Roeselare	17 maart 2009
PR en redactie	6	Brussel	19 maart 2009
BA4 voor technici van openbare diensten	2	Kortrijk	23 maart 2009
BA5 voor technici van openbare diensten	2	Kortrijk	30 maart 2009
Implementeren van orde en netheid	2	Roeselare	30 maart 2009

Inlichtingen en/of inschrijvingen

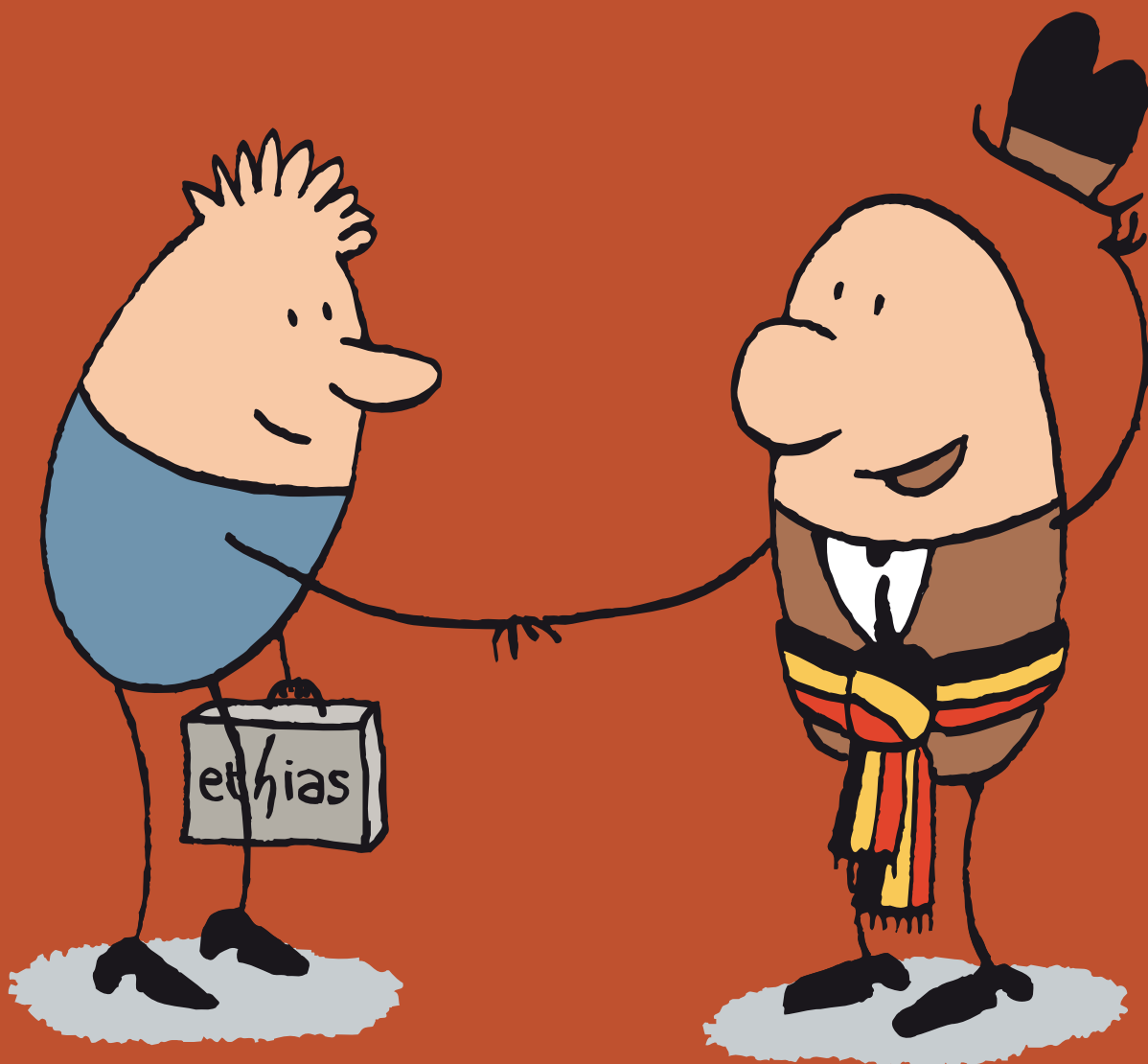
U kunt vragen naar Patrick Caenen, telefoon 051 26 87 65, patrick.caenen@escala.be

www.escala.be

Spoorwegstraat 14
8200 Brugge
Tel. 050 40 30 89
Fax 050 40 30 81
info@escala.be
www.escala.be

 escala
opleiding en begeleiding

Ethias, meer dan ooit

de bevoorrechte partner van de openbare besturen

011 28 20 81

www.ethias.be

ethias
VERZEKERING